

แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาศิลปะ5
รหัส ศ33101 (สาระดนตรี)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

โดย
นายสิทธิโชค ขอสุข
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โรงเรียนสตรีศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้วิชาศิลปะสาระดนตรีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เล่มนี้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดเนื้อหายึดหลักสูตรแกนกลางโดยการยึดมาตรฐานของหลักสูตรแกนกลางทั้งนี้ผู้จัดทำมีความตั้งใจจริงที่จะพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วิชาศิลปะสาระดนตรีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และมีความหวังเป็นอย่างยิ่งจะเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ผู้จัดทำ

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

คำอธิบายรายวิชา

วิชาศิลปะ (ดนตรี)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1
รหัสวิชา ศ 33101

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
เวลา 20 ชั่วโมง

ศึกษาและฝึกทักษะทางดนตรีผ่านกระบวนการอธิบาย อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากล ในอัตราจังหวะต่างๆ ร้องเพลง หรือเล่นเครื่องดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดงเปรียบเทียบรูปแบบบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท จำแนกประเภทและรูปแบบของวงดนตรีทั้งไทยและสากลอธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีแตกต่างกันวิเคราะห์รูปแบบของดนตรีไทยและดนตรีสากลในยุคสมัยต่างๆ วิเคราะห์สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆเปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ อธิบายบทบาทของดนตรีในการสะท้อนแนวความคิดและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงของคนในสังคมนำเสนอแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีในฐานะมรดกของชาติ

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางดนตรีในการแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ การวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์

เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ศ 2.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3 ม.4-6/5 ม.4-6/8 ม.4-6/7

ศ 2.2 ม.4-6/1 ม.4-6/3 ม.4-6/5

รวม 9 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา วิชาดนตรี ม.6

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)	น้ำหนักคะแนน
1	กำเนิดและวิวัฒนาการทางดนตรี	ศ 2.1 ม.4-6/7 ศ 2.2 ม.4-6/1	เสียงต่างๆ ที่เราได้ยิน มาจากแหล่งกำเนิดที่แตกต่างกัน จึงมีลักษณะเสียงไม่เหมือนกัน เราสามารถจำแนกเสียงที่ได้ยินตามแหล่งกำเนิดเสียง ดังนี้ 1. เสียงจากธรรมชาติ เช่น สุนัขเห่า เสียงฟ้าร้อง เป็นต้น 2. เสียงจากสิ่งประดิษฐ์ เช่น เสียงรถไฟ เสียงนาฬิกาปลุก เป็นต้น	2	
2	ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม	ศ 2.1 ม.4-6/ 7 ม.4-6/3 ศ 2.2 ม.4-6/3	กิจกรรมทางวัฒนธรรมของมนุษย์ล้วนแต่ใช้ดนตรีประกอบทั้งสิ้น ทั้งเพื่อสร้างความสนุกสนานรื่นเริง หรือเพื่อสร้างความศักดิ์สิทธิ์ ดังนั้นจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าดนตรีมีความเชื่อมโยงและมีอิทธิพลในทุกๆ วัฒนธรรม เมื่อวัฒนธรรมในแต่ละชาติพันธุ์แตกต่างกัน ดนตรีก็ย่อมเกิดความหลากหลาย ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมจึงเป็นส่วนที่ควรรู้เพื่อทำความเข้าใจในเอกลักษณ์ของชนชาตินั้นๆ	4	
3	ประเภทของดนตรี	ศ 2.1 ม.4-6/ 1 ม.4-6/2 ศ 2.2 ม.4-6/3	วงออร์เคสตราเป็นวงดนตรีที่มีขนาดใหญ่ที่มีเครื่องดนตรีและผู้บรรเลงเป็นจำนวนมาก วงออร์เคสตรามีวิวัฒนาการผ่านยุคสมัยเป็นเวลาหลายร้อยปี ด้วยเหตุนี้วงออร์เคสตราจึงมีความแตกต่างตามยุคสมัยถึงสี่ยุค ได้แก่ วงออร์เคสตรายุคบาโรก วงออร์เคสตรายุคคลาสสิก วงออร์เคสตรายุคโรแมนติก และวงออร์เคสตรายุคคริสต์ศตวรรษที่ 20	4	

4	การปฏิบัติดนตรี	ศ 2.1 ม.4-6/ 5 ศ 2.2 ม.4-6/3	การฝึกปฏิบัติเปียโนควรเริ่มจากการฝึกวางมือก่อน โดยการเล่นเปียโนทุกครั้ง ผู้เล่นจะต้องไม่เกร็งกล้ามเนื้อส่วนใด ๆ และควรจดจำตัวเลขประจำนิ้วมือ เพื่อให้ง่ายต่อขั้นตอนต่อไป ซึ่งจะต้องฝึกปฏิบัติให้ชินและเป็นธรรมชาติก่อน ต่อมาต้องฝึกการมือให้เหมือนมีลูกบอลอยู่ในมือ เมื่อทำจนคล่องและได้ทำที่ถูกต้องแล้วจึงเริ่มการฝึกแบบฝึกหัด โดยในแผนการจัดการเรียนรู้ี้จะมีแบบฝึกหัดสำหรับการเริ่มต้นฝึกปฏิบัติเปียโนทั้งหมด 3 ชุด ประกอบไปด้วยแบบฝึกหัดที่ 1 แบบฝึกหัดที่ 2 และแบบฝึกหัดที่ 3 เพลงทูลุมาลี ให้นักเรียนได้ปฏิบัติในช่วงโมงเรียน	6	
5	การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี เรื่องการใช้ดนตรี	ศ 2.1 ม.4-6/8 ศ 2.2 ม.4-6/5	ดนตรีนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งเพื่อผ่อนคลายความโศกเศร้า เป็นสื่อเสริมให้ประเพณีและพิธีกรรมต่างๆ นั้นเกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถนำไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์อื่นๆ ได้อีกมากมาย การมอบเห็นคุณค่าในสิ่งเหล่านี้จึงเป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม	2	
6	การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี เรื่องการอนุรักษ์ดนตรี	ศ 2.1 ม.4-6/8 ศ 2.2 ม.4-6/5	ดนตรีนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งเพื่อผ่อนคลายความโศกเศร้า เป็นสื่อเสริมให้ประเพณีและพิธีกรรมต่างๆ นั้นเกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถนำไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์อื่นๆ ได้อีกมากมาย การมอบเห็นคุณค่าในสิ่งเหล่านี้จึงเป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม	2	

โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

รหัส ศ33101

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เวลา 20 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ / แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	เวลา (ชม.)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	กำเนิดและวิวัฒนาการทางดนตรี	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	กำเนิดแห่งเสียงดนตรี	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	วิวัฒนาการแห่งดนตรี	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม	4
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม (วัฒนธรรมดนตรีสากล)	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม (วัฒนธรรมดนตรีไทย)	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม (วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านของไทย)	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	ประเภทของดนตรี	4
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	การจัดวงดนตรีสากล 1	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	การจัดวงดนตรีสากล 2	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	การจัดวงดนตรีไทย (วงปี่พาทย์)	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	การจัดวงดนตรีไทย (วงเครื่องสาย และวงมโหรี)	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	การปฏิบัติดนตรี	6
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	ประวัติและองค์ประกอบของเปียโน	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12	การฝึกปฏิบัติเปียโน 1	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13	การฝึกปฏิบัติเปียโน 2	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14	การฝึกปฏิบัติเปียโน 3	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15	เรื่องประวัติของขลุ่ยไทย และองค์ประกอบของ ขลุ่ยไทย	1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16	เรื่อง การปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ 1	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17	เรื่อง การประยุกต์ใช้ดนตรี	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6	การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18	เรื่อง การอนุรักษ์ดนตรี	2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กำเนิดและวิวัฒนาการทางดนตรี

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 1 กำเนิดแห่งเสียงดนตรี

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

กำเนิดแห่งเสียงดนตรี

สาระสำคัญ

เสียงต่างๆ ที่เราได้ยิน มาจากแหล่งกำเนิดที่แตกต่างกัน จึงมีลักษณะเสียงไม่เหมือนกัน เราสามารถจำแนกเสียงที่ได้ยินตามแหล่งกำเนิดเสียง ดังนี้ 1. เสียงจากธรรมชาติ เช่น สุนัขเห่า เสียงฟ้าร้อง เป็นต้น 2. เสียงจากสิ่งประดิษฐ์ เช่น เสียงรถไฟ เสียงนาฬิกาปลุก เป็นต้น

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/7 เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากงานดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน

ศ 2.2 ม.4-6/1 วิเคราะห์รูปแบบของดนตรีไทยและดนตรีสากลในยุคสมัยต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความแตกต่างของเสียงดนตรีที่มีแหล่งกำเนิดเสียงที่หลากหลายได้ (K)
2. จำแนกแหล่งที่มาของเสียงได้ (P)
3. สามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. อยู่อย่างพอเพียง

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง กำเนิดแห่งเสียง
3. วัสดุอุปกรณ์สำหรับสร้างสรรค์โมโนคอร์ดจำลอง เช่น ห้อยวงสาย ห้อยขึงสาย สาย เป็นต้น

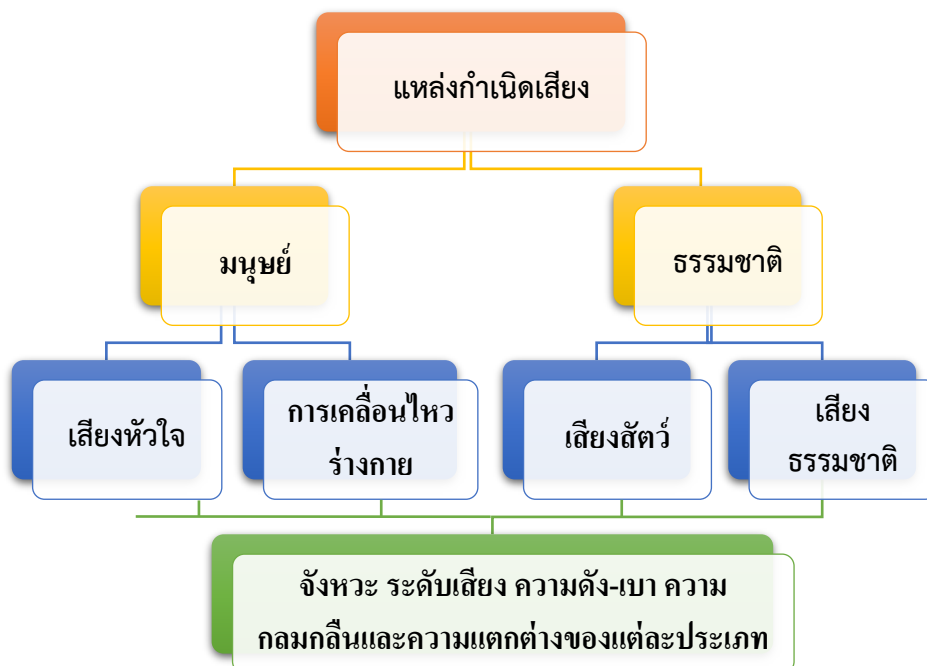
กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูตั้งคำถามเพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับการกำเนิดเสียง เช่น
 - 1.1 แหล่งกำเนิดเสียงมาจากที่ใดบ้าง (เช่น มนุษย์สร้างขึ้น ธรรมชาติสร้างขึ้น)
 - 1.2 นักเรียนคิดว่า เสียงที่ใกล้ตัวมนุษย์มากที่สุดคือเสียงอะไร (เช่น เสียงหัวใจ)

ขั้นสอน (30 นาที)

1. ครูเขียนหัวข้อ “แหล่งกำเนิดของเสียง” บนกระดาน และอธิบายโดยใช้ mindmap ในการสรุปเนื้อหา ดังนี้

4. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม แล้วให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมกัน ประเมินผลงานของกลุ่มที่ออกมานำเสนอ

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามเพื่อประเมินความรู้หลังเรียน เช่น

1.1 แหล่งกำเนิดเสียงมาจากที่ใดบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ เช่น มนุษย์ ธรรมชาติ)

1.2 อิทธิพลของเสียงส่งทางด้านใดต่อมนุษย์ (ตัวอย่างคำตอบ เช่น การดำรงชีวิต

การประกอบอาชีพ การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา)

1.3 ผู้คิดค้นระดับของเสียงที่เรียกว่า ฮาร์โมนี คือใคร (ตัวอย่างคำตอบเช่น พิธาโกรัส)

1.4 เสียงที่เกิดจากแหล่งกำเนิดเสียงที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดเสียงที่แตกต่างกันอย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ เช่น การตี จะทำให้เกิดเสียงที่มีความดังก้อง)

กระบวนการวัดและประเมินผล

การวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	นำเสนอ วิธีการใช้เครื่อง โมโนคอร์ดจำลอง	แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	เครื่องโมโนคอร์ด จำลอง	แบบประเมินผลงาน	ประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	กิจกรรม ประดิษฐ์ โมโนคอร์ดจำลอง	แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	พฤติกรรมในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพผ่านขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายสิทธิโชค ขอสุข)
...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)
...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายประภาส ศรีทอง)
รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ
...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริการอาหารสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายจักรวาล เจริญทอง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา
...../...../.....

ภาคผนวก

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง กำเนิดแห่งเสียงดนตรี

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มฐ. ศ 2.1 (7) มฐ. ศ 2.2 (1)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย ✗

หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้อง

.....1.ดนตรีก่อกำเนิดขึ้นด้วยสิ่งที่ใกล้ตัวที่สุดของมนุษย์คือชีพจรการเต้นของหัวใจการเคลื่อนไหวร่างกายจนถึงเสียงจากธรรมชาติและสัตว์ต่าง ๆ

.....2.เฮนรีเวตสเวิร์ธ ลองพอลโลว์ เป็นผู้พัฒนาเครื่องมือทางดนตรีที่เรียกว่าโมโนคอร์ด (Monochord) เพื่อศึกษาเสียงฮาร์โมนี (Harmony)

.....3.หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์รู้จักเครื่องดนตรีและการเล่นดนตรีมาอย่างยาวนาน ได้แก่ ภาพวาดและภาพเขียนโบราณที่อยู่บนผนังถ้ำ

.....4.ดนตรีสากลเป็นวัฒนธรรมที่มีรากเหง้าดั้งเดิมมาจากชนชาติในแถบแอฟริกัน

.....5.ออร์เคสตราในสมัยกรีกหมายถึงโรงละครกลางแจ้งที่ตั้งอยู่ระหว่างซอกเขามีอัฒจันทร์ที่นั่งคนดูใช้เป็นที่แสดงของวงขับร้องประสานเสียง

.....6.ระยะขั้นคู่เสียงที่ห่างกันน้อยกว่าครึ่งเสียงเรียกว่าเซมิโทน (Semitone)

.....7.ราวหลังคริสต์ศตวรรษที่ 4 ได้มีการเพิ่มแนวเสียงของการประพันธ์ดนตรีเกิดขึ้นเป็น 3 ถึง 4 แนวเสียงเรียกว่าโพลีโฟน (Polyphony)

.....8.คำว่า ซอพิงตอ ที่ปรากฏในหลักฐานจารึกยุคสมัยกรุงสุโขทัยคาดว่าหมายถึงซอสามสาย

.....9.วงมโหรีเครื่องใหญ่ อย่างที่นิยมบรรเลงกันในปัจจุบันมีวิวัฒนาการเป็นแบบแผนมั่นคงอยู่แล้วตั้งแต่ก่อนยุคสมัยกรุงศรีอยุธยา

.....10.พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ มีพระปรีชาสามารถทรงดนตรีไทย ซึ่งก็คือซอสามสายโดยมีซอคู่พระหัตถ์ชื่อว่าซอสายฟ้าฟาดและได้พระราชนิพนธ์เพลงบุหลันลอยเลื่อนซึ่งมีที่มาจากทำนองที่ได้ทรงพระสุบิน

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง วิวัฒนาการแห่งดนตรี

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มฐ. ศ 2.1 (7) มฐ. ศ 2.2 (1)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

- วงดนตรีประเภทออร์เคสตรา (Orchestra) ได้วิวัฒนาการจนมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานในยุค..... จนถึงปัจจุบัน เพื่อรองรับการเล่นเพลงซิมโฟนี
- ยุคโรแมนติกเริ่มต้นขึ้นในตอนต้นของศตวรรษที่ 19 แต่รูปแบบของดนตรีโรแมนติกเริ่มเป็นรูปแบบขึ้นในตอนปลายของศตวรรษที่ 18 มาแล้ว โดยมีคีตกวีผู้ยิ่งใหญ่อย่าง.....เป็นผู้นำ
- วงซบไม้ คือวงดนตรีที่ประกอบไปด้วย ผู้ขับลำนำ บัณเฑาะว์สำหรับไวโอลินให้จังหวะและ.....เพื่อบรรเลงคลอกับเสียงของผู้ขับลำนำ
- วงปี่พาทย์เครื่องห้าในยุคกรุงสุโขทัย ประกอบด้วยเครื่องตีและเครื่องเป่าที่ใช้ในการบรรเลง 5 อย่างคือ ปี่ ฆ้อง กลองทัดใบเดียว และฉิ่ง
- วงดนตรีในยุคกรุงศรีอยุธยาอย่างวงมโหรีเครื่องหก แตกต่างจากวงมโหรีเครื่องสี่ คือ ได้เพิ่มเครื่องดนตรี..... เข้าไปผสมวงด้วยและผู้ขับร้องได้เปลี่ยนจากตีรับพวงเป็นฉิ่งแทน
- ในยุคกรุงศรีอยุธยาได้มีการนำเอาเครื่องดนตรีจากวัฒนธรรมมอญ เข้ามาประสมแทนกระจับปี่ ซึ่งเรียกกันว่า..... ที่เป็นเครื่องดนตรีที่สามารถบรรเลงทำนองได้ละเอียดชัดเจนและบรรเลงได้ถนัดกว่ากระจับปี่เพราะวางราบกับพื้น
- จากหลักฐานพบว่า มีการเพิ่มกลองทัดขึ้นอีก 1 ลูกในวงปี่พาทย์ โดยมีเสียงสูง (ตัวผู้) และเสียงต่ำ (ตัวเมีย) อีกลูกหนึ่ง ในรัชสมัยของ.....แห่งกรุงรัตนโกสินทร์
- ในสมัยรัชกาลที่ 3 ได้มีผู้คิดประดิษฐ์ระนาดอีกชนิดหนึ่งให้มีเสียงทุ้มนุ่มนวล ฟังไม่กร้าวแกร่งเหมือนอย่างระนาดเอก โดยคิดประดิษฐ์เลียนแบบจากรนาดเอก และเรียกระนาดอย่างใหม่นี้ว่า.....
- วงปี่พาทย์เสภา มีการนำกลองชนิดหนึ่งที่ดัดแปลงขึ้นจาก “เปิงมางคอก” ของดนตรีชาวมอญ ภายหลังเรียกกลองชนิดนี้ว่า.....ใช้ตีแทนเสียงตะโพนในวงปี่พาทย์เสภา
- วงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ มีเครื่องดนตรีที่แตกต่าง ไม่พบเห็นในการประสมวงแบบอื่นๆ คือฆ้องหุ่ย 7 ใบและกลองตะโพน

11. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้พระราชนิพนธ์บทเพลงไทยที่ไพเราะไว้ถึง 3 เพลงด้วยกัน คือ เพลงโหมโรงคลื่นกระทบฝั่งสามชั้น เพลงเขมรลอองค์ เกา และเพลง
..... เกา
12. ในสมัยรัชกาลที่.....แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้เกิดโรงเรียนสอนดนตรีและนาฏศิลป์ไทยของราชการแห่งแรกคือ โรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ ขึ้นกับกรมศิลปากร ซึ่งในปัจจุบันคือวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
13. วงปี่พาทย์นางหงส์ เป็นการนำวงปี่พาทย์เครื่องห้ากับวงปี่กลองมาผนวกเข้าด้วยกันโดยใช้..... แทนปี่ใน และใช้กลองมลายูแทนตะโพนกับกลองทัด
14. ในยุคกรีก เครื่องดนตรีที่ถูกใช้เพื่อประกอบพิธีกรรมของ ลัทธิเทพเจ้าอพอลโล (Apollo) ผู้เป็นเจ้าของแห่งแสงสว่าง คือ
15. นอกจากผลงานทางศิลปะแล้ว เลโอนาร์โด ดา วินชี ยังได้ออกแบบเครื่องดนตรีชื่อว่า..... ที่มีลักษณะคล้ายประเภทคีย์บอร์ดเกิดเสียงโดยใช้สายเหมือนกับไวโอลิน แต่ใช้ระบบกลไกโดยการกดที่คีย์บอร์ดโดยไม่ต้องใช้คันชักที่สาย
16. คันชักสีที่สายกีโด้ แห่งเมืองอาเรซโซ (Guido of Arezzo) เป็นผู้นำเส้นตรงมาใช้ในระบบการบันทึกตัวโน้ตสากลเป็น คนแรก จึงทำให้เกิด.....ก่อนพัฒนาเป็นบรรทัด 5 เส้นดังปัจจุบัน
17. เครื่องดนตรีตะวันตกที่นิยมนำมาใช้ผสมวงในยุค..... คือ ลูท (lute) ฮาร์พซิคอร์ด (harpsichord), รีคอร์ดเดอร์ (recorder) และซอวิโอลา (Viol) เป็นต้น
18. คีตกวีในยุคบาโรกส่วนใหญ่นิยมที่จะไม่เขียนบทเพลงของเขาขึ้นอย่างสมบูรณ์ เพราะต้องการให้ผู้บรรเลงมีโอกาสแสดงความสามารถการเล่นที่เรียกว่า และการเล่นทำนองประดับ (Ornamentation) ในแนวของตนเอง
19. ยุค คือยุคสมัยทางดนตรีทางดนตรีตะวันตก ที่ผู้ประพันธ์ดนตรีนิยมเขียนโน้ตไว้ครบทุกแนวโดยไม่มีการเล่นให้ผู้เล่นแต่งเติมเองเหมือนดังเช่นยุคก่อน
20. โคลด เดอบุสซี (Claude Debussy) คือศิลปินชาวฝรั่งเศสในยุคอิมเพรสชันนิสต์ที่แสวงหาแนวทางใหม่ๆ เพื่อให้งานดนตรีของเขาหลุดพ้นจากสำเนียงของดนตรีคลาสสิก - โรแมนติกแบบประเทศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กำเนิดและวิวัฒนาการทางดนตรี

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 2 วิวัฒนาการแห่งดนตรี

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

1. วิวัฒนาการแห่งดนตรี

สาระสำคัญ

ดนตรีสากล มีประวัติความเป็นมา และวิวัฒนาการที่ยาวนาน แสดงถึง ความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมของชาติตะวันตกซึ่งเป็นที่นิยมและยอมรับกันทั่วโลก ในการศึกษาดนตรีสากล เพื่อความรู้ความเข้าใจ และความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก จึงจำเป็นต้องศึกษาวิวัฒนาการของดนตรีสากลในด้านต่าง ๆ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/7 เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากงานดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน

ศ 2.2 ม.4-6/1 วิเคราะห์รูปแบบของดนตรีไทยและดนตรีสากลในยุคสมัยต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.อธิบายเรื่องประวัติความเป็นมาของเครื่องดนตรีได้ (K)
- 2.สืบค้นและวิเคราะห์เรื่องวิวัฒนาการของเครื่องดนตรีได้ (P)
- 3.สนใจและให้ความร่วมมือกับกิจกรรม(A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. อยู่อย่างพอเพียง

สื่อ/นวัตกรรม

1.หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์ เอ็มพันธ์ จำกัด

2.โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง วิวัฒนาการแห่งดนตรี

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

1.ครูทบทวนเนื้อหาที่เรียนในชั่วโมงที่แล้วเรื่อง “กำเนิดแห่งเสียง” และใช้คำถามเพื่อเชื่อมโยงเข้าเนื้อหาเรื่อง “วิวัฒนาการแห่งดนตรี” โดยตั้งคำถาม เช่น

- ชั้นของเสียงเกิดขึ้นจากการทดลองของ พิธาโกรัส โดยใช้เครื่องมือใด (ตัวอย่างคำตอบเช่น โนคอร์ด)
- นักเรียนคิดว่าเครื่องดนตรีที่มีความเก่าแก่ที่สุด น่าจะเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด (ตัวอย่างคำตอบเช่น เครื่องตี)

ขั้นสอน (30 นาที)

1.ครูอธิบายเรื่องวิวัฒนาการแห่งดนตรีพร้อมเปิด PowerPoint ประกอบการสอน โดยมีหัวข้อดังนี้ ว่าจากหลักฐานที่ขุดพบเครื่องดนตรีที่มีความเก่าแก่ที่สุดของโลก อยู่ในยุคก่อนประวัติศาสตร์โดยเครื่องดนตรีที่ขุดพบส่วนใหญ่ที่พบเห็นจะทำขึ้นจากวัสดุที่หาพบได้ง่าย เช่น

1.1ดินเผา ที่มารนำมาขึ้นหนังกลอง

1.2กระดูกสัตว์ เช่น เครื่องดนตรีที่มีลักษณะคล้ายขลุ่ย ทำขึ้นจากกระดูกส่วนปีกของนกแร้ง นำมาเจาะรูเพื่อทำให้เกิดเสียง

2.ครูอธิบายเกี่ยวกับการจดบันทึกเพลงที่เก่าแก่ที่สุด พบว่ามีการใช้ดนตรีเพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่อยู่ในคัมภีร์ของศาสนาฮินดู

3.ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ทำกิจกรรม “ศึกษาวิวัฒนาการของเครื่องดนตรี” ระดมสมองสืบค้นข้อมูลจากจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท

สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด หรืออินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับเครื่องดนตรีที่นักเรียนคิดว่าจะมีความเก่าแก่มา

1. ขึ้นจะเป็นเครื่องดนตรีของชาติใดก็ได้ที่นักเรียนสนใจ โดยมีประเด็นในการสืบค้นดังนี้

3.1 ประวัติความเป็นมาของเครื่องดนตรีชิ้นนี้

3.2 เครื่องดนตรีชิ้นนี้เป็นเครื่องดนตรีประเภทใด และมีวิวัฒนาการมาจากเครื่องดนตรีชนิดอื่นหรือไม่ อย่างไร

3.3 เครื่องดนตรีชิ้นนี้ มีลักษณะรูปร่างคล้ายกับเครื่องดนตรีอื่นอีกหรือไม่ ให้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องดนตรีเหล่านี้

4. ให้นักเรียนทุกกลุ่มอภิปรายผลที่ได้จากการสืบค้นข้อมูล โดยใช้วิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ว่าเครื่องดนตรีของกลุ่มใดที่มีความเก่าแก่มากที่สุด และเครื่องดนตรีของกลุ่มนั้นมีความสัมพันธ์กับเครื่องดนตรีของกลุ่มอื่นๆ หรือไม่ แล้วสรุปผล

5. ส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน จากทุกกลุ่ม ร่วมกันนำเสนอสรุปผลที่ได้จากกิจกรรมหน้าชั้นเรียน

6. นักเรียนบันทึกความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมลงสมุดบันทึกของตนเอง

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูอธิบายสรุปบทเรียนโดยอิงความรู้วิชาประวัติศาสตร์เกี่ยวกับวิวัฒนาการแห่งดนตรี แล้วใช้คำถามเพื่อทบทวนความรู้ที่ได้จากบทเรียนในช่วงนี้อีกครั้ง เช่น

1.1 หลักฐานที่ขุดพบเครื่องดนตรีที่มีความเก่าแก่ที่สุดของโลก ส่วนใหญ่เป็นวัสดุที่ทำมาจากอะไร (ตัวอย่างคำตอบ เช่น ดินเผา กระดูกสัตว์)

1.2 การจดบันทึกเพลงที่เก่าแก่ที่สุด พบจากที่ใด (ตัวอย่างคำตอบ เช่น ในคัมภีร์ของศาสนาฮินดู)

2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนถามหากมีข้อสงสัยแล้วอธิบายเพิ่มเติม

กระบวนการวัดและประเมินผล

การวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	1. อธิบายเรื่องประวัติความเป็นมาของเครื่องดนตรี	1. แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	1. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	1. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

	2. นำเสนอผลจากกิจกรรม “ศึกษา วิวัฒนาการของ เครื่องดนตรี”	2. แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	2. ประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	2. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/ กระบวนการ (P)	กิจกรรม “ศึกษา วิวัฒนาการของเครื่องดนตรี”	แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	สนใจและให้ความร่วมมือกับกิจกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพผ่านขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายสิทธิโชค ขอสุข)
...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)
...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายประภาส ศรีทอง)
รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ
...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริการอาหารสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายจักรวาล เจริญทอง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา
...../...../.....

ภาคผนวก

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง วิวัฒนาการแห่งดนตรี

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มฐ. ศ 2.1 (7) มฐ. ศ 2.2 (1)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

- 1.วงดนตรีประเภทออร์เคสตรา (Orchestra) ได้วิวัฒนาการจนมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานในยุค..... จนถึงปัจจุบัน เพื่อรองรับการเล่นเพลงซิมโฟนี
- 2.ยุคโรแมนติกเริ่มต้นขึ้นในตอนต้นของศตวรรษที่ 19 แต่รูปแบบของดนตรีโรแมนติกเริ่มเป็นรูปแบบขึ้นในตอนปลายของศตวรรษที่ 18 มาแล้ว โดยมีคีตกวีผู้ยิ่งใหญ่อย่าง.....เป็นผู้นำ
- 3.วงซบไม้ คือวงดนตรีที่ประกอบไปด้วย ผู้ขับลำนำ บัณเฑาะว์สำหรับโกลวให้จังหวะและ.....เพื่อบรรเลงคลอกับเสียงของผู้ขับลำนำ
- 4.วงปี่พาทย์เครื่องห้าในยุคกรุงสุโขทัย ประกอบด้วยเครื่องตีและเครื่องเป่าที่ใช้ในการบรรเลง 5 อย่างคือ ปี่ ซอ..... กลองทัดใบเดียว และฉิ่ง
- 5.วงดนตรีในยุคกรุงศรีอยุธยาอย่างวงมโหรีเครื่องหก แตกต่างจากวงมโหรีเครื่องสี่ คือ ได้เพิ่มเครื่องดนตรี..... เข้าไปผสมวงด้วยและผู้ขับร้องได้เปลี่ยนจากตีรับพวงเป็นฉิ่งแทน
- 6.ในยุคกรุงศรีอยุธยาได้มีการนำเอาเครื่องดนตรีจากวัฒนธรรมมอญ เข้ามาประสมแทนกระจับปี่ ซึ่งเรียกกันว่า..... ที่เป็นเครื่องดนตรีที่สามารถบรรเลงทำนองได้ละเอียดชัดเจนและบรรเลงได้ถนัดกว่ากระจับปี่เพราะวางราบกับพื้น
- 7.จากหลักฐานพบว่า มีการเพิ่มกลองทัดขึ้นอีก 1 ลูกในวงปี่พาทย์ โดยมีเสียงสูง (ตัวผู้) และเสียงต่ำ (ตัวเมีย) อีกลูกหนึ่ง ในรัชสมัยของ.....แห่งกรุงรัตนโกสินทร์
- 8.ในสมัยรัชกาลที่ 3 ได้มีผู้คิดประดิษฐ์ระนาดอีกชนิดหนึ่งให้มีเสียงทุ้มนุ่มนวล ฟังไม่กร้าวแกร่งเหมือนอย่างระนาดเอก โดยคิดประดิษฐ์เลียนแบบจากรนาดเอก และเรียกระนาดอย่างใหม่นี้ว่า.....
- 9.วงปี่พาทย์เสภา มีการนำกลองชนิดหนึ่งที่ดัดแปลงขึ้นจาก “เปิงมางคอก” ของดนตรีชาวมอญ ภายหลังเรียกกลองชนิดนี้ว่า.....ใช้ตีแทนเสียงตะโพนในวงปี่พาทย์เสภา
- 10.วงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ มีเครื่องดนตรีที่แตกต่าง ไม่พบเห็นในการประสมวงแบบอื่นๆ คือซอหุ่ย 7 ใบ.....และกลองตะโพน
- 11.พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้พระราชนิพนธ์บทเพลงไทยที่ไพเราะไว้ถึง 3 เพลงด้วยกัน คือ เพลงโหมโรงคลื่นกระทบฝั่งสามชั้น เพลงเขมรลอองค์ เกา และเพลง..... เกา

12. ในสมัยรัชกาลที่.....แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้เกิดโรงเรียนสอนดนตรีและนาฏศิลป์ไทยของราชการแห่งแรกคือ โรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ ขึ้นกับกรมศิลปากร ซึ่งในปัจจุบันคือวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ
13. วงปี่พาทย์นางหงส์ เป็นการนำวงปี่พาทย์เครื่องห้ากับวงปี่กลองมาผนวกเข้าด้วยกันโดยใช้..... แทนปี่ใน และใช้กลองมลายูแทนตะโพนกับกลองทัด
14. ในยุคกรีก เครื่องดนตรีที่ถูกใช้เพื่อประกอบพิธีกรรมของ ลัทธิเทพเจ้าอพอลโล (Apollo) ผู้เป็นเจ้าของแห่งแสงสว่าง คือ
15. นอกจากผลงานทางศิลปะแล้ว เลโอนาร์โด ดา วินชี ยังได้ออกแบบเครื่องดนตรีชื่อว่า..... ที่มีลักษณะคล้ายประเภทคีย์บอร์ดเกิดเสียงโดยใช้สายเหมือนกับไวโอลิน แต่ใช้ระบบกลไกโดยการกดที่คีย์บอร์ดโดยไม่ต้องใช้คันชักที่สาย
16. คันชักสี่ที่สายกีโด้ แห่งเมืองอาเรซโซ (Guido of Arezzo) เป็นผู้นำเส้นตรงมาใช้ในระบบการบันทึกตัวโน้ตสากลเป็น คนแรก จึงทำให้เกิด.....ก่อนพัฒนาเป็นบรรทัด 5 เส้นดังปัจจุบัน
17. เครื่องดนตรีตะวันตกที่นิยมนำมาใช้ผสมวงในยุค..... คือ ลูท (lute) ฮาร์พซิคอร์ด (harpsichord), รีคอร์ดเดอร์ (recorder) และซอไวโอลา (Viol) เป็นต้น
18. คีตกวีในยุคบาโรกส่วนใหญ่นิยมที่จะไม่เขียนบทเพลงของเขาขึ้นอย่างสมบูรณ์ เพราะต้องการให้ผู้บรรเลงมีโอกาสแสดงความสามารถการเล่นที่เรียกว่า และการเล่นทำนองประดับ (Ornamentation) ในแนวของตนเอง
19. ยุค คือยุคสมัยทางดนตรีทางดนตรีตะวันตก ที่ผู้ประพันธ์ดนตรีนิยมเขียนโน้ตไว้ครบทุกแนวโดยไม่มีการปล่อยให้ผู้บรรเลงแต่งเติมเองเหมือนดังเช่นยุคก่อน
20. โคลด เดอบุสซี (Claude Debussy) คือศิลปินชาวฝรั่งเศสในยุคอิมเพรสชันนิสต์ที่แสวงหาแนวทางใหม่ๆ เพื่อให้งานดนตรีของเขาหลุดพ้นจากสำเนียงของดนตรีคลาสสิก - โรแมนติกแบบประเทศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม

เวลา 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 1 ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี

สาระสำคัญ

กิจกรรมทางวัฒนธรรมของมนุษย์ล้วนแต่ใช้ดนตรีประกอบทั้งสิ้น ทั้งเพื่อสร้างความสนุกสนานรื่นเริง หรือเพื่อสร้างความศักดิ์สิทธิ์ ดังนั้นจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าดนตรีมีความเชื่อมโยงและมีอิทธิพลในทุกๆ วัฒนธรรม เมื่อวัฒนธรรมในแต่ละชาติพันธุ์แตกต่างกัน ดนตรีย่อมเกิดความหลากหลาย ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมจึงเป็นส่วนที่ควรรู้เพื่อทำความเข้าใจในเอกลักษณ์ของชนชาติต่างๆ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/7 เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากงานดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน

ศ 2.1 ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีที่ต่างกัน

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรีได้ (K)
2. ยกตัวอย่างปัจจัยที่เป็นตัวแปรในการสร้างความแตกต่างทางดนตรีของแต่ละวัฒนธรรมได้ (P)
3. นักเรียนมีความเอาใจใส่และกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. อยู่อย่างพอเพียง

สื่อ/นวัตกรรม/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี
3. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี ในหนังสือเสริมฝึกประสบการณ์ ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูสนทนากับนักเรียนและใช้คำถามเพื่อประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อดนตรีว่า อะไรเป็นสิ่งสำคัญที่จะแสดงให้เห็นว่าเราเป็นคนสัญชาติใด (ตัวอย่างคำตอบ เช่น ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม เป็นต้น)

ขั้นสอน (30 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรีแล้ว อธิบายเกี่ยวกับความแตกต่างที่ส่งผลให้เกิดปัจจัยของความแตกต่างทางด้านดนตรี โดยอธิบายเป็นแผนผัง ดังนี้
 - 2.1 ให้นักเรียนยกตัวอย่างปัจจัยที่มีผลต่อดนตรีหัวข้อ “ความเชื่อ” (ตัวอย่างคำตอบ เช่น การใช้เครื่องดนตรีไทยเสร็จแล้วจะต้องไหว้ เพื่อแสดงความเคารพต่อเครื่องดนตรี)
 - 2.2 ให้นักเรียนยกตัวอย่างปัจจัยที่มีผลต่อดนตรีหัวข้อ “ศาสนา” (ตัวอย่างคำตอบ เช่น การใช้เพลงประกอบพิธีกรรมทางศาสนา)
 - 2.3 ให้นักเรียนยกตัวอย่างปัจจัยที่มีผลต่อดนตรีหัวข้อ “วิถีชีวิต” (ตัวอย่างคำตอบ เช่น การใช้เพลงเพื่อร้องประกอบอาชีพ เช่น เพลงเดินกำรำเคียว)
 - 2.4 ให้นักเรียนยกตัวอย่างปัจจัยที่มีผลต่อดนตรีหัวข้อ “เทคโนโลยี” (ตัวอย่างคำตอบ เช่น การใช้ดนตรี “EDM” ในสถานบันเทิง)
3. ครูแจกใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี ในหนังสือเสริมฝึกประสบการณ์ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด โดยศึกษาเพิ่มเติมจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด แล้วส่งภายในชั่วโมงเรียน

ขั้นสรุป (10 นาที)

1.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปในหัวข้อ “ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี” โดยครูถามคำถาม แล้วให้นักเรียนยกมือเพื่อตอบทีละคน โดยสามารถอิงคำตอบจากในใบงานได้

2.นักเรียนเก็บรวบรวมใบงานส่งครู

กระบวนการวัดและประเมินผลการวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	อธิบายปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี	แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P) เจตคติ (A)	ใบงานที่ 2.1 เรื่องปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี	แบบประเมินใบงาน	ประเมินใบงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	นักเรียนเอาใจใส่และกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	อธิบายปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี	แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....
.....
.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางวชิราภรณ์ เณลิมแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

ภาคผนวก

ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มฐ. ศ 2.1 (๓) มฐ. ศ 2.1 (7) มฐ. ศ 2.2 (3)

ตอนที่ 1

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ปัจจัยใดบ้างที่เป็นตัวแปรสร้างความแตกต่าง ทำให้คนจากต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ผลงานเกิดเป็นดนตรีที่แตกต่างกัน จงยกตัวอย่างมาอย่างน้อย 2 ประการ

.....
.....
.....

2. ดนตรีในพระราชพิธีของไทย ที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดเรื่องเทวนิยมหรือสมมติเทพ ตามคติความเชื่อดั้งเดิมที่มีแต่โบราณกาล ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาใด

.....
.....
.....

3. จงยกตัวอย่างเทคโนโลยีการฟังดนตรี ที่นักเรียนสามารถพบเห็นได้ในปัจจุบันมาอย่างน้อย 2 ประเภท

.....
.....
.....

4. ก่อนที่โลกจะมีเครื่องบันทึกเสียง และเครื่องรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ มนุษย์สามารถชื่นชมงานดนตรีได้จากแหล่งใดบ้าง จงยกตัวอย่างมา 1 ประการ

.....
.....
.....

5. เพลงสมัยนิยม หรือป๊อปปูล่ามิวสิก (Popular Music) ประเภทใดบ้าง ที่มีต้นกำเนิดจากคนผิวสีในอเมริกา จงยกตัวอย่างมาอย่างน้อย 2 ประเภท

.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม

เวลา 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 2 ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม (วัฒนธรรมดนตรีสากล)

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม

สาระสำคัญ

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมของสังคมมนุษย์ ซึ่งแต่ละชาติก็มีลักษณะทางดนตรีที่แตกต่างกันออกไป เช่น วัฒนธรรมดนตรีสากล ที่มีลักษณะเป็นรูปแบบดนตรีคลาสสิก ซึ่งมีที่มาจากเพลงในโบสถ์และเพลงศาสนา จนมีการพัฒนาจนกลายมาเป็นทำนอง ซึ่งวัฒนธรรมดนตรีสากลยังมีอีกรูปแบบหนึ่งที่เรียกว่า “วัฒนธรรมดนตรีสมัยนิยม” หรือ ป๊อปปูลาร์มิวสิก ที่กลายมาเป็นวัฒนธรรมสากลอีกอย่างหนึ่งในปัจจุบัน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีที่ต่างกัน

ศ 2.2 ม.4-6/7 เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากงานดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายรากฐานความเป็นมาของวัฒนธรรมดนตรีสากลได้ (K)
2. สืบค้นและวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมดนตรีสากลได้ (P)
3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมในชั้นเรียน (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. อยู่อย่างพอเพียง

สื่อ/นวัตกรรม/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม(วัฒนธรรมดนตรีสากล)

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูทบทวนเนื้อหาเรื่อง “ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อดนตรี” โดยการตั้งคำถาม ว่าปัจจัยทางด้านใดบ้างที่มีต่อดนตรี (ตัวอย่างคำตอบเช่น ศาสนา วิถีชีวิต เป็นต้น)
2. ครูพูดถึงบทเรียนเรื่องลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมโดยย่อ และให้นักเรียนร่วมกัน การแสดงความคิดเห็นว่า ในความคิดของนักเรียน อะไรคือจุดเด่นของดนตรีสากล (ตัวอย่างคำตอบเช่น การบรรเลงดนตรีอย่างมีแบบแผน เป็นต้น)

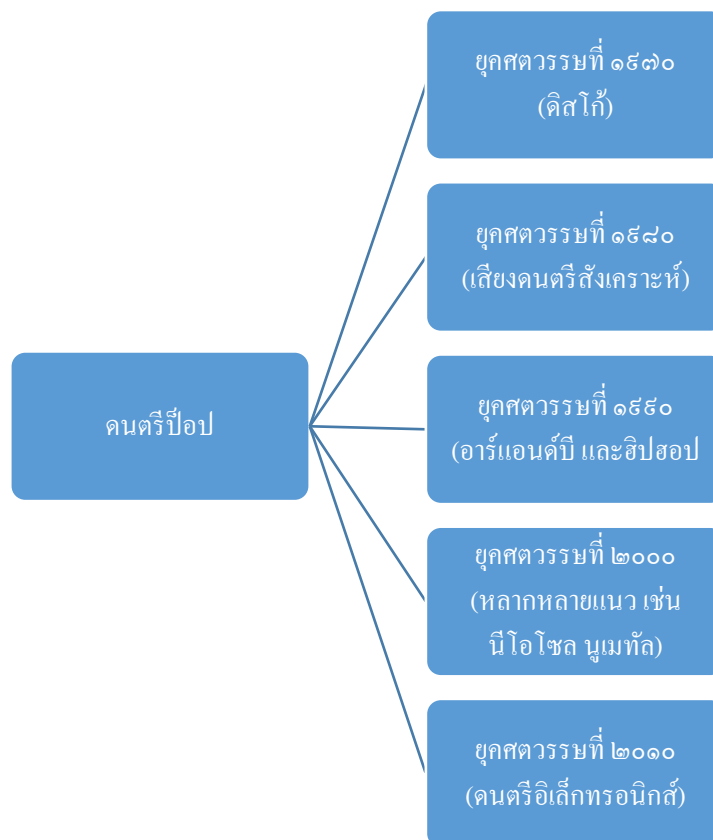
ขั้นสอน (30 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint แล้วเริ่มอธิบายเนื้อหา ดังนี้
 - 1.1 “วัฒนธรรมดนตรีสากล” ซึ่งเป็นในรูปแบบที่เรียกว่าวัฒนธรรมดนตรีสมัยนิยม หรือ ป๊อปปูล่า มิวสิก (Popular Music) ที่กลายมาเป็นวัฒนธรรมสากลอีกอย่างหนึ่งของสังคมโลกในปัจจุบัน
 - 1.2 ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 สหรัฐอเมริกากลับไม่ได้รับผลกระทบจากสงคราม ทำให้ผู้คนจากยุโรปต่างหลั่งไหลเข้าไป สหรัฐอเมริกาจึงเปรียบเสมือนที่หลอมรวมวัฒนธรรมต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านดนตรี ที่กลายเป็นเอกลักษณ์สำคัญในนามของดนตรีแจ๊ส (Jazz Music)

1.3 หลังจากช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา บทเพลงถูกผลิตซ้ำด้วยวิธีการจัดจำหน่ายโน้ตเพลง ผู้ฟังสามารถซื้อโน้ตเพื่อกลับไปบรรเลงเปียโนหรือ เครื่องดนตรีที่มีโน้ตขายได้ แต่การบรรเลงจากโน้ตเพลงไม่สามารถกระทำได้อย่างแพร่หลาย จึงเกิดกลุ่มอาชีพนักดนตรีที่ทำหน้าที่บรรเลงเพลงผ่านการอ่านโน้ตตามความต้องการของนักประพันธ์เพลง

1.4 ภายหลังจากปฏิวัติอุตสาหกรรม บทเพลงมีส่วนสำคัญในการเยียวยาและผ่อนคลายความกังวลของผู้ใช้แรงงาน ดนตรีได้นำมาเป็นช่องทางในการผลักดันงานดนตรีของตนเข้าสู่กลุ่มผู้ฟังกลุ่มใหญ่ จึงเกิดเป็น ดนตรีป๊อป (Pop music)

2. ครูอธิบายอธิบายยุคของดนตรีป๊อป โดยการใช้แผนผังได้ดังนี้

3. ครูให้นักเรียนแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ทำสรุปลักษณะเด่นของดนตรีสากล โดยมอบหมายให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัทสำนักพิมพ์ เอ็มพันธ์ จำกัด และค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ โดยให้นักเรียนสรุปลงในกระดาษปรีฟขนาด A3 พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

4. นักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม

5.เพื่อนในชั้นเรียนสอบถามเพิ่มเติมจากกลุ่มที่ออกมาแนะนำเสนอ ในส่วนที่ยังไม่เข้าใจ โดยครูอธิบายเสริม

ขั้นสรุป (10 นาที)

1.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่อง “ลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมดนตรีสากล” โดยนำเอาความรู้มาจากชิ้นงานที่นักเรียนได้รับมอบหมาย เช่น ประเภทของดนตรีในวัฒนธรรมสากล มีอะไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบเช่น แจ๊ส ป็อบ)

กระบวนการวัดและประเมินผล

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	การสนทนาเรื่อง “ลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมดนตรีสากล”	แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P) เจตคติ (A)	สรุปลักษณะเด่นของดนตรีสากล	แบบประเมินผลงาน	ประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	นักเรียนมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพผ่านขึ้นไป
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	การสนทนาเรื่อง “ลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมดนตรีสากล”	แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม	เวลา 4 ชั่วโมง
หน่วยย่อยที่ 3 ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม (วัฒนธรรมดนตรีไทย)	เวลา 1 ชั่วโมง
จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.	
	ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม

สาระสำคัญ

ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่สืบทอดยาวนานหลายช่วงอายุคน ได้หล่อหลอมให้ดนตรีไทยมีลักษณะเด่นไม่เหมือนชนชาติใด เราอาจเรียกได้ว่า ดนตรีไทยแบบฉบับ ดนตรีไทยแบบแผน หรือดนตรีไทยราชสำนัก เป็นตัวแทนของความเป็นดนตรีที่สามารถสะท้อนความเป็นชาติไทยได้อย่างมีอัตลักษณ์

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีที่ต่างกัน

ศ 2.2 ม.4-6/7 เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากงานดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกจุดเด่นของวัฒนธรรมดนตรีไทยได้ (K)
2. สืบค้นและเปรียบเทียบลักษณะเด่นของวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกและวัฒนธรรมดนตรีไทยได้ (P)
3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมในชั้นเรียน (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. อยู่อย่างพอเพียง

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม (วัฒนธรรมดนตรีไทย)
3. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม ในหนังสือเสริมฝึกประสบการณ์ ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูทบทวนเนื้อหาเรื่อง “วัฒนธรรมดนตรีสากล” และ ถามคำถามเกี่ยวกับ “จุดเด่นของวัฒนธรรมดนตรีสากล”
2. ครูให้นักเรียนบอกจุดเด่นของวัฒนธรรมดนตรีไทยคนละ 1 ข้อ

ขั้นสอน (30 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรม PowerPoint ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม (วัฒนธรรมดนตรีไทย) แล้วอธิบาย “จุดเด่นของวัฒนธรรมดนตรีไทย” เป็นแผนผังดังนี้

2. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลเรื่องลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม โดยทั้งสองกลุ่มจะต้องศึกษาหาข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างดนตรีไทยกับดนตรีสากล ให้เวลา 5 นาที ในการเตรียมข้อมูลเพื่อทำกิจกรรม โดยนักเรียนสามารถสืบค้นจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด และสืบค้นออนไลน์ประกอบ

3. เมื่อทั้งสองกลุ่มเตรียมพร้อมแล้ว ครูดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม โดยให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้พูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้อ่านมา เพื่อร่วมกันวิเคราะห์และสรุปลักษณะเด่น ลักษณะด้อย และจุดร่วมของวัฒนธรรมดนตรีไทยและวัฒนธรรมดนตรีสากล

4. เมื่อทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมเสร็จแล้ว ครูแจกใบงานที่ 2.2 เรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม ในหนังสือเสริมฝึกประสบการณ์ ดนตรี

4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด ให้นักเรียนทำส่งภายในชั่วโมง โดยนำเอาความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมมาตอบในใบงานให้ได้มากที่สุด

ขั้นสรุป (10 นาที)

1.ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน โดยครูขออาสาสมัครตอบคำถามข้อละ 1 คน

2.ครูอธิบายเสริมคำตอบ และสรุปบทเรียน

ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนถามในเนื้อหาที่ยังไม่เข้าใจ แล้วอธิบายเพิ่มเติม

กระบวนการวัดและประเมินผล

การวัด

เป้าหมาย การเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีใน แต่ละวัฒนธรรม	แบบประเมินใบงาน	ประเมินใบงาน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	1.การอภิปรายในกิจกรรม แลกเปลี่ยน ข้อมูล ลักษณะเด่น ของ ดนตรีในแต่ละ วัฒนธรรม	1. แบบประเมินการ ตอบคำถามและ อภิปรายในชั้น เรียน	1. สังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	1.ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
	2.กิจกรรมแลกเปลี่ยน ข้อมูลลักษณะเด่นของ ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม	2.แบบประเมินการทำ กิจกรรมกลุ่ม	2.ประเมินการทำ กิจกรรมกลุ่ม	2.ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	นักเรียนเห็นคุณค่า ของความเป็นไทย ในเนื้อหาที่ได้เรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพผ่านขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายสิทธิโชค ขอสุข)
...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)
...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริการอาหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

...../...../.....

ภาคผนวก

ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มฐ. ศ 2.1 (3) มฐ. ศ 2.1 (7) มฐ. ศ 2.2 (3)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำตัวอักษรหน้าข้อความต่อไปนี้ เติมลงหน้าข้อที่มีความเกี่ยวข้องมากที่สุด

ก.วัฒนธรรมดนตรีสากล

ข.วัฒนธรรมดนตรีไทยแบบฉบับ

ค.วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านของไทย

ง.วัฒนธรรมดนตรีของชนชาติอื่นๆในทวีปเอเชีย

- 1. สะล้อ เป็นเครื่องดนตรีประเภทสี มีรูปร่างใกล้เคียงกับซอฮู้แต่ขนาดเล็กกว่า คันทวน
ของสะล้อเป็นไม้กลมทำจากไม้เนื้อแข็งยาว เสียบทะลุกล่องเสียง ปลายคันทวนเสียบลูกบิด 2 อัน
ในลักษณะทแยงเข้าไปในคันทวน
- 2. ดนตรีหนังตะลุง เป็นวงดนตรีที่มีเครื่องดนตรีหลักคือ ปี่ ทับ กลองโนรา ฆ้องคู่ ฉิ่ง
- 3. ยุคทศวรรษที่ 2000 มีลักษณะเด่นในหลากหลายแนวดนตรี เป็นยุคที่เกิดแนวดนตรี
แยกย่อยขึ้นมากมาย เช่น นีโอโซล (Neo Soul) และนูเมทัล (Nu Metal) เป็นต้น
- 4. วิธีการบรรเลงที่ใช้ทำนองเพลงหลักเรียกว่า ทางซ้อง หรือเนื้อซ้อง ที่เป็นทำนอง
เรียบ ๆ ไม่ตกแต่งพลิกแพลงไปจากทำนองที่ประพันธ์ไว้ ซึ่งเป็นลักษณะการบรรเลงของเครื่อง
ดนตรีซ้องวงใหญ่ ในขณะที่เครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ในวงทำหน้าที่แปรทำนองให้เป็นทางของตน
- 5. พิณซาเป เป็นวัฒนธรรมจากชนเผ่าที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำในรัฐซาราวัก เป็นเครื่องดนตรีที่ทำจากไม้
ท่อนเดียวนำมาเจาะเป็นโพรง และแกะเป็นซ้อง มีลวดลายสีสนสดใส ในอดีตใช้บรรเลงเดี่ยวใน
พิธีกรรมรักษาโรค ต่อมาจึงค่อย ๆ กลายมาเป็นเครื่องดนตรีสำหรับบรรเลงในงานรื่นเริงในเวลา
ต่อมา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม

เวลา 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 4 ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม (วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านของไทย) เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม

สาระสำคัญ

ดนตรีพื้นบ้านเป็นดนตรีที่ใช้บรรเลงในแต่ละท้องถิ่น มีบทบาทอยู่ในวิถีชีวิตของสังคมและวัฒนธรรมนั้นๆ มีวิวัฒนาการที่ยาวนานและเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สามารถแบ่งออกเป็นภูมิภาคต่างๆ ซึ่งดนตรีพื้นบ้านไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีที่ต่างกัน

ศ 2.2 ม.4-6/7 เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากงานดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเอกลักษณ์ของดนตรีพื้นบ้านแต่ละภูมิภาคได้ (K)
2. สืบค้นและเปรียบเทียบลักษณะเด่นของวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกและวัฒนธรรมดนตรีไทยได้ (P)
3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมในชั้นเรียน (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. อยู่อย่างพอเพียง

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม (วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านของไทย)
3. กระดาษ A3

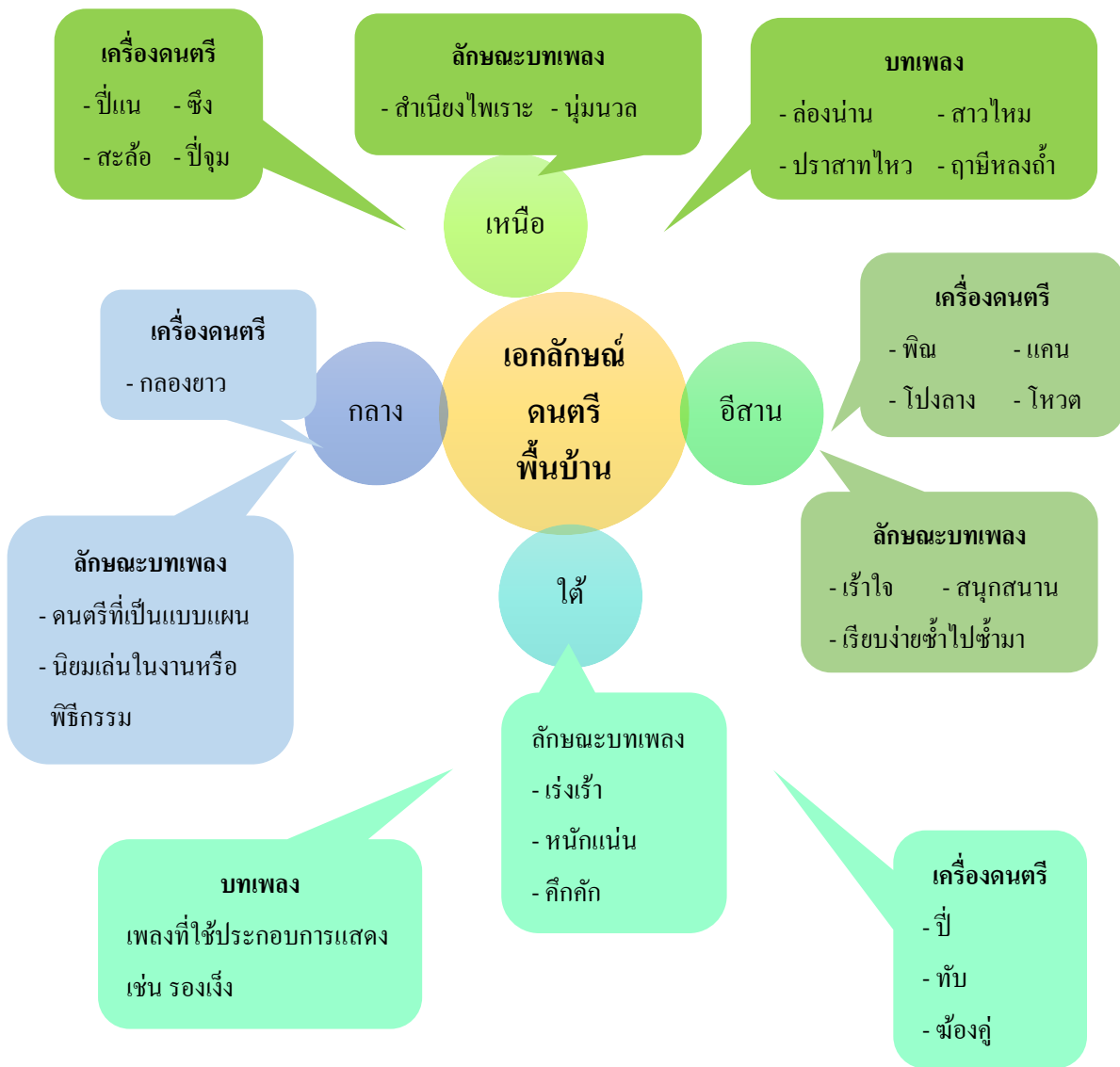
กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูขออาสาสมัครนักเรียน ให้ออกมาเล่าเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านของตนเอง ภูมิภาคละ 1 คน
2. ครูใช้คำถามว่า “วัฒนธรรมพื้นบ้าน เกี่ยวข้องกับดนตรีพื้นบ้านอย่างไร?” เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน (30 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint แล้วอธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางดนตรีไทย แนวเพลง และพัฒนาการทางดนตรี
2. ครูเปิดตัวอย่างดนตรีพื้นบ้านของแต่ละภูมิภาค 1 วง ต่อ 1 ภูมิภาค ให้นักเรียนได้รับฟังและสังเกตเอกลักษณ์ของบทเพลง
3. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบถึงเอกลักษณ์ดนตรีพื้นบ้าน โดยยกตัวอย่างที่สะท้อนให้นักเรียนได้สังเกต ดังนี้

4. ครูให้นักเรียนแบ่งเป็น 4 กลุ่ม โดยมีหัวข้อภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ทำกิจกรรม “สืบค้นหาเอกลักษณ์” เพื่อนำเสนอภายในชั่วโมงเรียน โดยมีหัวข้อในการนำเสนอ ดังนี้
 - 4.1 ชื่อภูมิภาคที่นักเรียนได้รับมอบหมาย
 - 4.2 ลักษณะภูมิประเทศของภูมิกษณณนั้นเป็นอย่างไร ส่งผลกับลักษณะทางดนตรีหรือไม่ อย่างไร
 - 4.3 ตัวอย่างวิถีโอดดนตรีพื้นบ้านที่ไม่ซ้ำกับตัวอย่างของครู (ถ้ามี)
 - 4.4 ประวัติความเป็นมา และความสำคัญของดนตรีพื้นบ้านที่กลุ่มนักเรียนเลือก
 ในการนำเสนอ ให้นักเรียนสรุปใส่กระดาษ A3 1 แผ่น พร้อมวิดีโอตัวอย่างดนตรีพื้นบ้าน (ถ้ามี)
5. ให้นักเรียนออกมาแนะนำเสนอทีละกลุ่ม นักเรียนที่ฟังการนำเสนอให้จดบันทึกลงสมุด และส่งท้ายชั่วโมง โดยนักเรียนทุกคนต้องมีบันทึกการนำเสนอของทุกกลุ่ม (รวมกลุ่มตนเองด้วย)

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูอธิบายเสริมความรู้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม และอธิบายสรุปบทเรียน
2. ครูให้นักเรียนถามหากไม่เข้าใจบทเรียน และอธิบายเพิ่มเติม

กระบวนการวัดและประเมินผลการวัด

เป้าหมาย การเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	นำเสนอเอกลักษณ์ของ ดนตรีพื้นบ้านแต่ละ ภูมิภาค	แบบประเมินการ นำเสนอหน้าชั้นเรียน	ประเมินการนำเสนอ หน้าชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	สรุปกิจกรรม “สืบค้นหา เอกลักษณ์” และตัวอย่าง วิดีโอดนตรีพื้นบ้าน	แบบประเมินผลงาน	ประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
	กิจกรรม “สืบค้นหา เอกลักษณ์”	แบบประเมินการทำ กิจกรรมกลุ่ม	ประเมินการทำ กิจกรรมกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	นักเรียนเห็นคุณค่า ของความเป็นไทย จาก เนื้อหาที่ได้เรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....
.....
.....
.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายสิทธิโชค ขอสุข)
...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายประภาส ศรีทอง)
รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ
...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายจักรวาล เจริญทอง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ประเภทของดนตรี

เวลา 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 1 การจัดวงดนตรีสากล 1

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

ประเภทของวงดนตรี

สาระสำคัญ

วงออร์เคสตราเป็นวงดนตรีที่มีขนาดใหญ่ที่มีเครื่องดนตรีและผู้บรรเลงเป็นจำนวนมาก วงออร์เคสตรา มีวิวัฒนาการผ่านยุคสมัยเป็นเวลาหลายร้อยปี ด้วยเหตุนี้วงออร์เคสตราจึงมีความแตกต่างตามยุคสมัยถึงสี่ยุค ได้แก่ วงออร์เคสตรายุคบาโรก วงออร์เคสตรายุคคลาสสิก วงออร์เคสตรายุคโรแมนติก และวงออร์เคสตรายุคคริสต์ศตวรรษที่ 20

วงแชมเบอร์มิวสิกเป็นวงดนตรีขนาดเล็ก นิยมบรรเลงในห้องโถง หรือพื้นที่การบรรเลงขนาดย่อม มีจำนวนผู้บรรเลงไม่กี่คน การผสมวงดนตรีประเภทนี้ส่วนมากจะเป็นการรวมวงระหว่างเครื่องดนตรีที่อยู่ในตระกูลเดียวกัน วงแชมเบอร์มิวสิกมีการเรียกชื่อแตกต่างตามจำนวนผู้บรรเลงโดยจำกัดอยู่ที่ 1-9 คน

วงแบนด์เป็นวงดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรีในกลุ่มเครื่องเป่าและกลุ่มเครื่องดนตรีเพอร์คัสชัน สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทคือ วงบราสแบนด์ วงโยธวาทิต วงซิมโฟนิคแบนด์

วงดนตรีสมัยนิยมเป็นวงดนตรีที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับในหมู่นักฟังเป็นอย่างมาก มีการผสมวงที่แตกต่างหลากหลายเป็นอย่างมาก

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/1 เปรียบเทียบรูปแบบของบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท

ศ 2.2 ม.4-6/2 จำแนกประเภทและรูปแบบของวงดนตรีทั้งไทยและสากล

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเรื่องการจัดวงดนตรีสากลได้ (K)
2. เลือกวงดนตรีสากลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้ (P)
3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมในชั้นเรียน (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การจัดวงดนตรีสากล 1

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับวงดนตรีสากลเพื่อสำรวจความรู้เดิม เช่น นักเรียนทราบหรือไม่ว่า วงดนตรีสากลแบ่งออกเป็นกี่ประเภท (ตัวอย่างคำตอบ เช่น 4 ประเภท)

ขั้นสอน (30 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ประเภทวงดนตรีตะวันตก ประกอบการบรรยายในเรื่องประเภทวงดนตรีตะวันตกดังนี้
 - 1.1 ประวัติความเป็นมาของวงออร์เคสตราที่มีวิวัฒนาการถึงสี่ยุคสมัยได้แก่ ยุคบาโรก ยุคคลาสสิก ยุคโรแมนติก ยุคคริสต์ศตวรรษที่ 20 ในเนื้อหาที่บรรยายจะกล่าวถึง

ลักษณะแบบแผนและการผสมวงดนตรีที่เป็นไปตามวิวัฒนาการในแต่ละยุคสมัย ทั้งสี่ยุค

2.2 วงดนตรีประเภทแจ๊ซมีวิวัฒนาการจากการผสมวงของ ดนตรีสากลอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีความเป็นมายาวนานนับตั้งแต่ยุคกลางเป็นต้นมา ในสมัยแรก ๆ วงดนตรีประเภทนี้เหมาะสำหรับการบรรเลงในบ้าน ในศาสนาของขุนนาง หรือในห้องที่บรรจผู้ฟังได้ในจำนวนน้อย เนื่องจากดนตรีประเภทนี้ใช้ผู้เล่นเพียงไม่กี่คน ส่วนมากเป็นการรวมวงระหว่างเครื่องดนตรีที่อยู่ในตระกูลเดียวกันซึ่งวงแจ๊ซมีวิวัฒนาการ มีชื่อเรียกต่างกันไปตามจำนวนของผู้บรรเลง โดยต้องมีจำนวนนักดนตรีตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปจนถึง 9 คนดังนี้

- จำนวนผู้บรรเลง 2 คน เรียกว่าวง ดูเอ็ต (Duet)
- จำนวนผู้บรรเลง 3 คน เรียกว่าวง ทรีโอ (Trio)
- จำนวนผู้บรรเลง 4 คน เรียกว่าวง ควอร์เท็ต (Quartet)
- จำนวนผู้บรรเลง 5 คน เรียกว่าวง ควินเท็ต (Quintet)
- จำนวนผู้บรรเลง 6 คน เรียกว่าวง เซกซ์เท็ต (Sextet)
- จำนวนผู้บรรเลง 7 คน เรียกว่าวง เซพเท็ต (Septet)
- จำนวนผู้บรรเลง 8 คน เรียกว่าวง ออกเท็ต (Octet)
- จำนวนผู้บรรเลง 9 คน เรียกว่าวง โนเน็ต (Nonet)

2.3 วงแบนด์มีลักษณะที่โดดเด่นที่โดยมีการผสมเครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องเป่ากับเครื่องดนตรีกลุ่มเพอร์คัสชัน สามารถจำแนกได้เป็น ๓ ชนิดตามลักษณะการผสมวงและลักษณะการบรรเลงได้แก่ วงบราสแบนด์ วงโยธวาทิต วงซิมโฟนิคแบนด์

2.4 วงดนตรีสมัยนิยมเป็นวงดนตรีที่เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางจนเป็นที่นิยมอย่างมากในปัจจุบัน มีการผสมวงที่แตกต่างหลากหลาย ในที่นี้ครูกล่าวถึงวงดนตรีสมัยนิยมตามขนาด จำนวนนักดนตรีและลักษณะเด่นในแต่ละวง ดังนี้ วงโพลกซ์ของ วงสี่ชิ้น วงคอมโบ วงบิกแบนด์

2.ครูตั้งสถานการณ์ให้นักเรียนออกแบบการจัดแสดงดนตรี โดยกำหนดสถานการณ์ดังนี้

- 2.1งานกินเลี้ยงในห้องอาหาร
- 2.2งานเปิดงานกีฬาจังหวัด
- 2.3งานสังสรรค์ทั่วไป

3.ให้นักเรียนทำกิจกรรม “เลือกวงดนตรีสากลให้เข้ากับสถานการณ์ที่กำหนด” ให้นักเรียนเขียนผังการจัดแสดงวงดนตรีในสถานการณ์ที่กำหนดให้ พร้อมอธิบายเหตุผลที่เลือกอย่างละเอียด โดยเขียนลงในกระดาษ A4 ส่งในคาบเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากหนังสือเรียน

รายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด และ การสืบค้นออนไลน์ประกอบ

ขั้นสรุป(15นาที)

1. ครูสุ่มเลือกนักเรียนตอบคำถามจากกิจกรรมเลือกวงดนตรีสากลให้เข้ากับสถานการณ์ที่กำหนด โดยออกมานำเสนอผังวงและอธิบายเหตุผลของตนเองหน้าชั้นเรียน
2. ครูอธิบายสรุปบทเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนถามหากมีข้อสงสัยเพิ่มเติม แล้วอธิบายเสริม
3. ให้นักเรียนจับกลุ่ม 4 กลุ่ม จับฉลากเลือกวงดนตรีสากลจากหิ้งสี่ประเภท ให้แต่ละกลุ่มศึกษา ข้อมูลและเตรียมอุปกรณ์ในการทำ Pop-up ผังวงดนตรีมาทำในชั่วโมงต่อไป

กระบวนการวัดและประเมินผลการวัด

เป้าหมาย การเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	อธิบายเรื่องการจัดวง ดนตรีสากล	แบบประเมินการตอบ คำถามและอภิปรายใน ชั้นเรียน	สังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์กา ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P) เจตคติ (A)	การเลือกวงดนตรีให้ เหมาะสมกับสถานการณ์	แบบประเมินผลงาน	ประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์กา ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
	นักเรียนมีความ กระตือรือร้นและให้ความ ร่วมมือกับกิจกรรมในชั้น เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์กา ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	นักเรียนเห็นคุณค่า ของความเป็นไทย จาก เนื้อหาที่ได้เรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางวชิราภรณ์ เถลิ้มแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ประเภทของดนตรี

เวลา 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 2 การจัดวงดนตรีสากล 2

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอนนายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

ประเภทของวงดนตรี

สาระสำคัญ

วงดนตรีตะวันตกทั้งสี่ประเภทอันได้แก่ วงออร์เคสตรา วงแจ๊ส วงเบรซเซอร์มิวสิก วงแบนด์และวงดนตรีสมัยนิยม การศึกษาในเรื่องของประเภทวงดนตรีควรรู้เกี่ยวกับลักษณะผังวงและรูปแบบของวง

แผนการจัดการเรียนรู้นี้จึงได้ให้นักเรียนทำกิจกรรมประดิษฐ์ Pop-up เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในเรื่องการจัดวงดนตรีสากล เนื่องจากวงดนตรีแต่ละชนิด มีการพัฒนาหรือแยกย่อยออกมาเป็นวงชนิดต่างๆ ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความแตกต่างหรือความคล้ายคลึงในแต่ละวง ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ในเรื่องของวงดนตรีเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/1 เปรียบเทียบรูปแบบของบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท

ศ 2.2 ม.4-6/2 จำแนกประเภทและรูปแบบของวงดนตรีทั้งไทยและสากล

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายรูปแบบและแผนผังวงดนตรีสากลได้ (K)

2. สร้างผลงาน Pop-Up แผนผังวงดนตรีสากลได้ (P)
3. สามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนวิชาดนตรี หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การจัดวงดนตรีสากล 2
3. อุปกรณ์ในการสร้าง Pop-Up แผนผังวงดนตรีสากล เช่น กระดาษ กรรไกร กาว เป็นต้น

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นสร้างความตระหนัก (5 นาที)

ครูโปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ประเภทวงดนตรีตะวันตกประกอบการบรรยาย ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว

ขั้นระดมความคิด (5 นาที)

1. ให้นักเรียนนั่งรวมกลุ่มตามที่ได้แบ่งไว้เมื่อชั่วโมงเรียนที่แล้ว
2. ให้นักเรียนระดมความคิดและวางแผนในการทำ Pop-Up แผนผังวงดนตรีสากลอย่างเป็น

ระบบ

ขั้นสร้างสรรค์ชิ้นงาน (20 นาที)

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือทำงานด้วยความเรียบร้อยและสงบ โดยเน้นการใช้ประโยชน์ จากวัสดุที่เตรียมมาให้ได้มากที่สุด รวมถึงให้มีการตกแต่งอย่างสวยงามและสร้างสรรค์

ขั้นนำเสนอผลงาน (15 นาที)

1. ให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม โดยนำเสนอในความรู้เรื่อง แผนผังวงดนตรีสากลที่กลุ่มตนเองได้รับเลือก พร้อมทั้งนำเสนอชิ้นงาน Pop-Up
2. เพื่อนนักเรียนที่นั่งฟังการนำเสนอให้ตั้งใจฟังการนำเสนอและเลือกผลงานของกลุ่มที่ชอบไว้ในใจ

ขั้นวัดและประเมินผล (5 นาที)

1. ครูตรวจสอบผลงานและให้คะแนนงาน Pop-Up แผนผังวงดนตรีของนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำเพิ่มเติม
2. ให้นักเรียนประเมินเพื่อน และเลือกผลงานของกลุ่มที่ชื่นชอบมากที่สุด 1 กลุ่ม
3. ครูสุ่มเลือกนักเรียนให้บอกเหตุผลที่เลือกผลงานของกลุ่มนั้น

ขั้นเผยแพร่ผลงาน (5 นาที)

1. ให้นักเรียนจัดแสดงผลงานในห้องโดยให้เวียนกลุ่มดูผลงาน
2. ให้นักเรียนเก็บขยะ และจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เรียบร้อย และกลับมานั่งที่ของตนเอง
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนถามหากมีข้อสงสัย แล้วอธิบายเพิ่มเติม

กระบวนการวัดและประเมินผลการวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	อธิบายรูปแบบและแผนผังวงดนตรีสากล	แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	ชิ้นงาน Pop-Up แผนผังวงดนตรีสากล	แบบประเมินผลงาน	ประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	การวางแผนในการทำ Pop-Up แผนผังวงดนตรีสากล	แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	สามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายสิทธิโชค ขอสุข)
...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางวชิราภรณ์ เถลิ้มแสน)
...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริการหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ประเภทของดนตรี

เวลา 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 3 การจัดวงดนตรีไทย (วงปี่พาทย์)

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

ประเภทของวงดนตรี

- วงปี่พาทย์

สาระสำคัญ

วงปี่พาทย์เป็นวงดนตรีไทยที่มีอยู่คู่กับสังคมและประเพณีของไทยมาอย่างยาวนาน โดยมีหลักฐานที่สังเกตได้ที่พบในพระไอยการตำแหน่งนาพลเรือนซึ่งเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถที่ได้กล่าวถึง “ขุนไฉนยี่เพราะห์” และนายวงอีกสี่คนซึ่งอาจหมายถึงผู้บรรเลงเครื่องดนตรีอีก 4 คน รวมกันเป็นวงปี่พาทย์เครื่องห้า และวงปี่พาทย์ได้มีการปรับปรุงตามยุคสมัยไปตามลำดับ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/1 เปรียบเทียบรูปแบบของบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท

ศ 2.2 ม.4-6/2 จำแนกประเภทและรูปแบบของวงดนตรีทั้งไทยและสากล

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายการจัดวงดนตรีปี่พาทย์ในแต่ละชนิดได้ (K)
2. สืบค้นและสรุปวิวัฒนาการของวงปี่พาทย์โดยให้สอดคล้องกับการเกิดเครื่องดนตรีได้ (P)
3. นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นไทย ในเนื้อหาที่ได้เรียน (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์ เอ็มพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การจัดวงดนตรีไทย (วงปี่พาทย์)
3. กระดาษ A3

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อหาเรื่องที่ได้เรียนในช่วงที่แล้ว
2. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับวงดนตรีไทยที่นักเรียนรู้จัก เช่น นักเรียนทราบหรือไม่ว่าดนตรีไทยแบ่งได้เป็นกี่ประเภทอะไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบเช่น 3 ประเภท วงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย และวงมโหรี)

ขั้นสอน (30 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ประเภทปี่พาทย์ อธิบายเกี่ยวกับ วิวัฒนาการของ วงปี่พาทย์ประเภทต่างๆโดยเรียงตามลำดับตามยุคสมัย ได้แก่

1. วงปี่พาทย์เครื่องห้า
2. วงปี่พาทย์เครื่องคู่
3. วงปี่พาทย์เครื่องใหญ่
4. วงปี่พาทย์นางหงส์
5. วงปี่พาทย์มอญ
6. วงปี่พาทย์ชาติรี
7. วงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์
8. วงปี่พาทย์ไม้นวม
9. วงปี่พาทย์เสภา

2. ครูแจกกระดาษ A3 ให้นักเรียน แล้วมอบหมายงานดังนี้

2.1 ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนที่นั่งข้างๆ ทำกิจกรรมสรุปใหม่ไลน์วิวัฒนาการ การจัดวงปี่พาทย์ โดยเชื่อมโยงความรู้กับประวัติศาสตร์ดนตรีไทยให้ถูกต้อง

3. กำหนดให้มีการเขียนเป็นข้อความสรุปความรู้ วาดภาพพร้อมตกแต่งให้สวยงามลงบนกระดาษ A3 โดยนักเรียนสามารถศึกษาได้จาก หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์ เอ็มพันธ์ จำกัด และการสืบค้นออนไลน์เพิ่มเติมส่งภายในชั่วโมงเรียน

ขั้นสรุป (15 นาที)

1. เมื่อนักเรียนส่งงานที่ได้รับมอบหมายแล้ว ให้แลกเปลี่ยนกันตรวจเป็นคู่
2. ให้นักเรียนร่วมกันเป็นผู้เฉลยกิจกรรมสรุปทอล์คไลน์วิวัฒนาการ การจัดวงปีพาทย์ โดยการออกมาเขียนแผนผังและอธิบายที่หน้ากระดาน เรียงลำดับตามเลขที่
(ตัวอย่างสรุปข้อมูลวิวัฒนาการ การจัดวงปีพาทย์)
 - 2.2 วงปีพาทย์เครื่องห้า
 - สมัยสุโขทัย เครื่องดนตรีประกอบด้วย ปี่ใน ซอวง ตะโพน กลองทัด(ใบเดียว) ฉิ่ง
 - สมัยกรุงศรีอยุธยา เครื่องดนตรีมีการนำระนาดเอกมาผสมจากของของเดิม
 - สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เครื่องดนตรีมีการเพิ่มกลองทัดจากเดิม 1 ลูกเป็น 2 ลูก
 - 2.1 วงปีพาทย์เครื่องคู่ ถูกพัฒนาขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 โดยมีการวิวัฒนาการจากวงปีพาทย์เครื่องห้าในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์โดยมีการเพิ่ม ระนาดทุ้ม และ ซอวงเล็ก และนำเอาปี่นอกที่มีอยู่เดิมกลับมาผสม
 - 2.3 วงปีพาทย์เครื่องใหญ่ ถูกพัฒนาขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 โดยมีการวิวัฒนาการจากวงปีพาทย์เครื่องคู่ในสมัยรัชกาลที่ ๓ โดยเพิ่ม ระนาดเอกเหล็ก และ ระนาดทุ้มเหล็ก
3. นักเรียนตรวจทานงานของเพื่อน เมื่อเรียบร้อยดีแล้วส่งกลับคืน แล้วรวบรวมส่งที่ครู
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามเพิ่มเติมหากมีข้อสงสัย แล้วอธิบายเสริม

กระบวนการวัดและประเมินผล

การวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	อธิบายสรุปทอล์คไลน์วิวัฒนาการ การเกิดจัดวงปีพาทย์	แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	ทอล์คไลน์วิวัฒนาการ การเกิดจัดวงปีพาทย์ใหญ่	แบบประเมินแผนผังความคิด	ประเมินแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	เห็นคุณค่าของความเป็นไทย ในเนื้อหาที่ได้เรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายประภาส ศรีทอง)
รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ
...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริการอาหารสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายจักรวาล เจริญทอง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ประเภทของดนตรี

เวลา 4 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 4 การจัดวงดนตรีไทย (วงเครื่องสาย และวงมโหรี)

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอนนายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

ประเภทของวงดนตรี

- วงปี่พาทย์

สาระสำคัญ

วงเครื่องสาย เป็นวงดนตรีที่ประกอบไปด้วยเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายเป็นหลัก ได้แก่ จะเข้ ซอด้วงซออู้ ร่วมด้วยขลุ่ยเพียงออที่เป็นเครื่องเป่า และโทน-รำมะนา ตลอดจนเครื่องประกอบจังหวะต่าง ๆ ที่นำมาผสมวงเพื่อให้ความไพเราะกลมกลืน

วงมโหรีใช้เป็นชื่อเรียกวงดนตรีที่มีเครื่องครบทั้ง คีต สี ตี เป่า ซึ่งในภายหลังได้มีการดัดแปลงขนาดของระนาดเอก ระนาดทุ้ม และฆ้องวงที่นำมาบรรเลงให้เล็กลง เพื่อให้เหมาะสมกับการบรรเลงของนักดนตรีที่ในบางยุคนิยมให้เป็นผู้หญิงล้วน อีกทั้งไม่ทำให้เกิดเสียงที่ดังจนเกินไป เมื่อนำมาประสมเข้ากับวงเครื่องสาย และยังคงมีซอสามสายไว้ตามแบบฉบับของวงมโหรีโบราณ พื้นฐานวงมโหรีจึงเป็นวงเครื่องสายและวงปี่พาทย์ผสมกัน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/1 เปรียบเทียบรูปแบบของบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท

ศ 2.2 ม.4-6/2 จำแนกประเภทและรูปแบบของวงดนตรีทั้งไทยและสากล

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจการจัดวงเครื่องสาย และวงมโหรี (K)
2. จำแนกประเภทการจัดวงดนตรีไทยได้ (P)
3. นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นไทยในเนื้อหาที่ได้เรียน (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์ เอ็มพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การจัดวงดนตรีไทย (วงเครื่องสาย และวงมโหรี)
3. ตัวอย่างบทเพลงดนตรีไทยประเภทต่างๆ
4. ภาพวงดนตรีไทยประเภทต่างๆ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูทบทวนที่ได้เรียนไปแล้ว เรื่อง “การจัดวงดนตรีไทย (วงปี่พาทย์)” เช่น วงปี่พาทย์มีกี่ประเภท อะไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบเช่น ๙ ประเภท)
2. ครูตั้งคำถามเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่อง การจัดวงดนตรีไทย (วงเครื่องสาย และวงมโหรี) เช่น นอกจากวงปี่พาทย์แล้วนักเรียนเคยพบเห็นวงดนตรีไทยประเภทใดอีกบ้าง

ขั้นสอน (35 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรมโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง การจัดวงดนตรีไทย (วงเครื่องสายและวงมโหรี) แล้วอธิบายความรู้พื้นฐานพอสังเขป เพื่อให้นักเรียนรู้จักวงเครื่องสายและวงมโหรี
2. ให้ทำกิจกรรมศึกษาค้นคว้า ศึกษาวงเครื่องสายและวงมโหรี โดยมอบหมายหัวข้อการศึกษา ค้นคว้าดังนี้
 1. ประวัติความเป็นมา
 2. ประเภทของวงเครื่องสาย และวงมโหรี
 3. แผนผังวงเครื่องสาย และวงมโหรี
 4. ความแตกต่างระหว่างวงเครื่องสาย และวงมโหรี

นักเรียนสามารถศึกษาความรู้ได้จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด และสืบค้นออนไลน์เพิ่มเติม

5.เมื่อนักเรียนได้ข้อมูลแล้วให้บันทึกสรุปความรู้ที่ได้ลงในสมุด

6.ครูเปิดภาพวงดนตรีไทยขึ้นสไลด์ (วงเครื่องสายและวงมโหรี) แล้วให้นักเรียนยกมือตอบว่าเป็นวงดนตรีอะไร พร้อมทั้งอธิบายการจัดวงของวงดนตรีไทยในภาพ โดยสามารถอิงคำตอบได้จากบันทึกสรุปของนักเรียน

(ตัวอย่างภาพวงมโหรี)

ที่มาภาพ: <https://guru.sanook.com/1775/>

7.เมื่อครูทดสอบเปิดภาพของวงเครื่องสายและวงมโหรีจนครบแล้ว ครูเปิดภาพวงดนตรีไทย (วงปี่พาทย์) เพื่อทบทวนความรู้อีกครั้ง

(ตัวอย่างภาพวงปี่พาทย์เครื่องคู่)

ที่มาภาพ: <http://thailandclassicalmusic.com/thaimusic/5pinprss.htm>

ขั้นสรุป (10 นาที)

- 1.ครูกล่าวสรุปเนื้อหาของการจัดดนตรีไทยทั้งสามประเภท ปี่พาทย์ เครื่องสาย และมโหรี โดยอธิบายความสอดคล้องด้านเครื่องดนตรีของทั้งสามวง
- 2.ให้นักเรียนส่งบันทึกสรุปความรู้ในสมุด
- 3.ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนถามเพิ่มเติมในเรื่องที่ยังไม่เข้าใจ แล้วอธิบายเสริม

กระบวนการวัดและประเมินผลการวัด

เป้าหมาย การเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	อธิบายสรุปทอล์มไลน์ วิวัฒนาการ การเกิดจัดวง ปีพาทย์	แบบประเมินการตอบ คำถามและอภิปราย ในชั้นเรียน	ประเมินการตอบคำถาม และอภิปรายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P) เจตคติ (A)	ทอล์มไลน์วิวัฒนาการ การ เกิดจัดวงปีพาทย์ใหญ่	แบบประเมินแผนผัง ความคิด	ประเมินแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
	เห็นคุณค่าของความเป็น ไทย ในเนื้อหาที่ได้เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	อธิบายสรุปทอล์มไลน์ วิวัฒนาการ การเกิดจัดวง ปีพาทย์	แบบประเมินการตอบ คำถามและอภิปราย ในชั้นเรียน	ประเมินการตอบคำถาม และอภิปรายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายสิทธิโชค ขอสุข)
...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางวชิราภรณ์ เถลิ้มแสน)
...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายประภาส ศรีทอง)
รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ
...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริการอาหารสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายจักรวาล เจริญทอง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การปฏิบัติเครื่องดนตรี

เวลา 6 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 1 ประวัติและองค์ประกอบของเปียโน

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล (เปียโน)

- ประวัติของเปียโน
- องค์ประกอบของเปียโน

สาระสำคัญ

เปียโน เป็นเครื่องดนตรีสากลที่ควรฝึกเป็นพื้นฐาน เนื่องจากทฤษฎีทั้งหลายของดนตรีตะวันตก ล้วนเกิดขึ้นจากรากฐานของการคิดผ่านเครื่องดนตรีชิ้นนี้ ผู้เรียนจึงควรเรียนรู้เรื่องเปียโนตั้งแต่ประวัติความเป็นมา และองค์ประกอบของเปียโนเป็นรากฐานความรู้เพื่อการพัฒนาและต่อยอดในอนาคต

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลง หรือเช่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายองค์ประกอบของเปียโนได้ (K)
2. เปรียบเทียบจุดเด่นของเปียโนกับเครื่องดนตรีชนิดอื่นได้ (P)
3. นักเรียนมีความร่วมมือกันภายในกลุ่ม (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ประวัติของเปียโนและองค์ประกอบของเปียโน
3. วิดีโอตัวอย่างการบรรเลงเปียโน

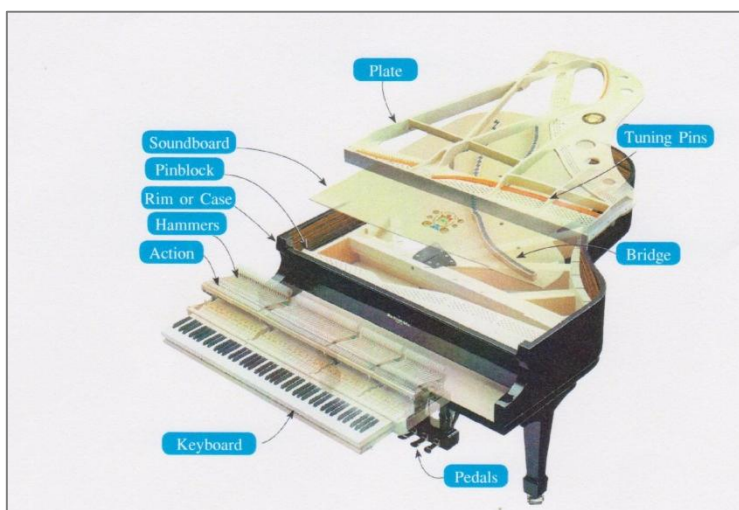
กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูตั้งคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน เช่น นักเรียนทราบหรือไม่ว่า เครื่องดนตรีชนิดใดที่ถือว่าเป็นรากฐานความคิดทฤษฎีดนตรีตะวันตก (ตัวอย่างคำตอบ เช่น เปียโน)

ขั้นสอน (30 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง ประวัติของเปียโนและองค์ประกอบของเปียโน โดยเริ่มอธิบายจากเรื่องประวัติของเปียโนให้นักเรียนทราบว่าก่อนหน้าที่เครื่องดนตรี “เปียโน” จะถือกำเนิดขึ้น ก็มีเครื่องดนตรีที่จุดประกายแนวคิดให้กับนักดนตรีในสมัยก่อน ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีสายลวดเล็กซึ่งอยู่มากมาย และผู้เล่นก็จะใช้ไม้ตีลงบนลวดให้เกิดเสียง โดยมีหลักการเดียวกับการตีฆ้องของไทย
2. ครูเปิดวิดีโอตัวอย่างการบรรเลงเปียโนให้นักเรียนดู เพื่อสังเกตองค์ประกอบของเปียโนที่สามารถสังเกตได้จากภายนอก
3. ครูอธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของเปียโนให้นักเรียนทำความเข้าใจ โดยให้นักเรียนดูภาพตามในหนังสือ ดังนี้

องค์ประกอบของเปียโน

1. ซาวด์บอร์ด (Soundboard) เป็นแผ่นไม้ซีกแล้วทากาวติดกัน ภายในโครงทำด้วยไม้สนหรือไม้โอ๊ค ทำให้เพิ่มความดังของเสียงให้นุ่มนวลกังวาน
 2. พินบล็อก (Pinblock) เป็นตัวยึดพินจูนที่ใช้ในการปรับสายเสียง ทำมาจากไม้เนื้อแข็งที่ตัดเป็นชิ้นบางประมาณ 6-9 นิ้ว และอัดกาวให้เรียงซ้อนกัน
 3. ลิ่มนิ้ว (Keyboard) คือ ปุ่มสำหรับกดลงเพื่อทำให้เกิดเสียงโน้ตทางดนตรี เปียโนในปัจจุบันมี 88 คีย์ โดยแบ่งเป็นคีย์ดำ 36 เสียง และคีย์ขาว 52 เสียง
 4. เคส (Case) เป็นโครงของเปียโน หากเป็นแบบแกรนด์เปียโน เฟรมหรือโครงจะมีรูปทรงเว้าและใหญ่ วางขนานกับพื้น มีเสารองรับแต่ไม่มากเท่าแบบอัปไรท์
 5. เพลท (Plate) เป็นส่วนยึดเคสให้มั่นคงแข็งแรงและรับน้ำหนักของสายเปียโนที่มีความแข็งตึง และมีน้ำหนักมากถึงประมาณ 230 เส้นรวมกัน
 6. สะพานเสียง (Bridge) อยู่ติดกับซาวด์บอร์ดเป็นไม้ขนาดเล็กที่ทำหน้าที่คล้ายสะพานรองรับสายเปียโนที่พาดผ่านกับซาวด์บอร์ด
 7. ริปส์ (Ribs) รูปร่างคล้ายกระดูกงูเรือ ทำด้วยไม้ซี่เล็ก ๆ มีขนาดยาวสั้นแตกต่างกัน จะติดกาวอยู่บริเวณด้านหลังซาวด์บอร์ดเพื่อเสริมให้แข็งแรงขึ้น
 8. ค้อน (Hammer) คือ ไม้หุ้มสั๊กหลาดใช้สำหรับตีกระทบสาย เพื่อให้เกิดตัวโน้ตทางดนตรีเมื่อคีย์ถูกกดบริษัทที่ผลิตเปียโนต่าง ๆ นั้นจะมีรูปแบบค้อนตามที่ตนเองต้องการ
 9. เพเดิล (Pedal) คือ คันเหยียบ หน้าที่ของเพเดิลทั้งสามเริ่มจากเพเดิลซ้ายสุดคือ Soft Pedal ใช้เหยียบเมื่อต้องการให้เสียงเปียโนนุ่มลง ถัดมาเพเดิลกลางคือ Sostenuto Pedal ใช้เหยียบเมื่อต้องการให้เสียงเปียโนเบาลง และเพเดิลขวาสุดคือ Sustain Pedal ใช้เหยียบเมื่อต้องการให้เสียงเปียโนกังวาน และยาวขึ้น
3. ครูใช้คำถาม เช่น จากการที่ศึกษาเรื่ององค์ประกอบของเปียโน นักเรียนคิดว่าเปียโนมีจุดเด่นอย่างไร และเปรียบเทียบจุดเด่นของเปียโนกับเครื่องดนตรีชนิดอื่น เช่น เปียโนมีองค์ประกอบที่ทำให้เกิดเสียงคล้ายเครื่องดนตรีใดบ้าง อย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ เช่น ขิม ใช้การกระทบลงบนสายเพื่อทำให้เกิดเสียงเหมือนกัน เป็นต้น)
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๓ กลุ่ม ให้ทำการหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะอุปกรณ์ของเปียโนโดยแต่ละกลุ่ม มีหัวข้อที่กำหนดให้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ซาวด์บอร์ด (Soundboard) / พินบล็อก (Pinblock) / ลิ่มนิ้ว (Keyboard)

กลุ่มที่ 2 เคส (Case) / เพลท (Plate) / สะพานเสียง (Bridge)

กลุ่มที่ 3 ริปส์ (Ribs) /ค้อน (Hammer) /เพดัล (Pedal)

5.ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้อ่านค่านำหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่ม นักเรียนที่นั่งฟังการนำเสนอให้ตั้งใจฟังและจดบันทึกลงสมุด

ขั้นสรุป (10นาที)

- 1.ครูอธิบายอธิบายสรุปบทเรียนเรื่องประวัติความเป็นมาของเปียโน และองค์ประกอบของเปียโน โดยเสริมการใช้คำถามเป็นระยะให้นักเรียนร่วมกันตอบเพื่อทบทวนความรู้อีกครั้ง
- 2.ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนถามหากมีเนื้อหาที่ยังไม่เข้าใจ แล้วอธิบายเพิ่มเติม

กระบวนการวัดและประเมินผลการวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	นำเสนอการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะอุปกรณ์ของเปียโน	แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะอุปกรณ์ของเปียโน	แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	เปรียบเทียบจุดเด่นของเปียโนกับเครื่องดนตรีชาติอื่น	แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปราย ในชั้นเรียน	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	มีความร่วมมือกันภายในกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายสิทธิโชค ขอสุข)
...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)
...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (นายประภาส ศรีทอง)
 รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ
/...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริการอาหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (นายจักรวาล เจริญทอง)
 ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา
/...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การปฏิบัติเครื่องดนตรี

เวลา 6 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 2 การฝึกปฏิบัติเปียโน 1

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน วชิราภรณ์ เฉลิมแสน

สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล (เปียโน)

- แบบฝึกหัดที่ 1 นิ้ว 1-3
- แบบฝึกหัดที่ 2 นิ้ว 1-5
- แบบฝึกหัดที่ 3 เพลงหนูมาลี

สาระสำคัญ

การฝึกปฏิบัติเปียโนควรเริ่มจากการฝึกวางมือก่อน โดยการเล่นเปียโนทุกครั้ง ผู้เล่นจะต้องไม่เกร็งกล้ามเนื้อส่วนใด ๆ และควรจดจำตัวเลขประจำนิ้วมือ เพื่อให้ง่ายต่อขั้นตอนต่อไป ซึ่งจะต้องฝึกปฏิบัติให้ชินและเป็นธรรมชาติก่อน ต่อมาต้องฝึกการมือให้เหมือนมีลูกบอลอยู่ในมือ เมื่อทำจนคล่องและได้ทำที่ถูกต้องแล้วจึงเริ่มการฝึกแบบฝึกหัด โดยในแผนการจัดการเรียนรู้จะมีแบบฝึกหัดสำหรับการเริ่มต้นฝึกปฏิบัติเปียโนทั้งหมด 3 ชุด ประกอบไปด้วยแบบฝึกหัดที่ 1 แบบฝึกหัดที่ 2 และแบบฝึกหัดที่ 3 เพลงหนูมาลี ให้นักเรียนได้ปฏิบัติในชั่วโมงเรียน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลง หรือเช่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.บอกการใช้นิ้วในการปฏิบัติเปียโนได้ (K)
- 2.ปฏิบัติเปียโนพื้นฐานได้ (P)
- 3.นักเรียนมีความเอาใจใส่ หมั่นฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

- 1.หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
- 2.โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การฝึกปฏิบัติเปียโน 1
- 3.ใบงานที่ 6.2 เรื่องการปฏิบัติเพลงหนูมาลี จากหนังสือเสริมฝึกประสบการณ์ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
- 4.เปียโน

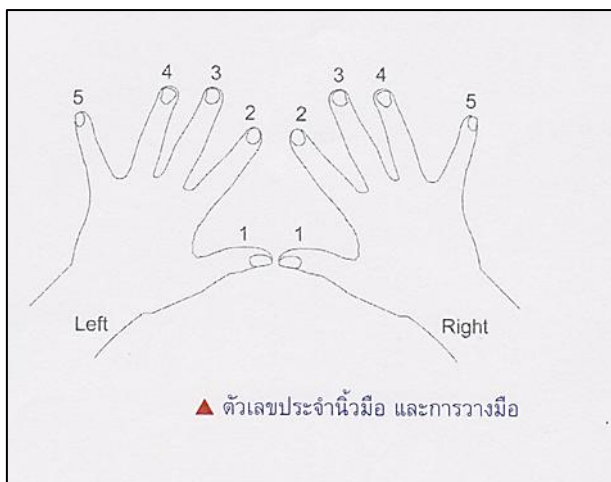
กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

- 1.ครูทบทวนความรู้เรื่อง โน้ตดนตรีสากล เพื่อให้นักเรียนเตรียมตัวฝึกการปฏิบัติเปียโน
- 2.ครูให้นักเรียนบริหารกล้ามเนื้อมือก่อนการปฏิบัติกิจกรรม

ชั้นสอน (30 นาที)

- 1.ครูให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติเปียโนโดยเปิดโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง การปฏิบัติเปียโน 1 แล้วอธิบายเนื้อหาเรียงไปตามลำดับ
 - 2.การเล่นเปียโนทุกครั้ง ผู้เล่นจะต้องไม่เกร็งกล้ามเนื้อส่วนใด ๆ และควรจดจำตัวเลขประจำนิ้วมือ เพื่อให้ง่ายต่อการอ้างอิงถึงในขั้นต่อไป
- 2.กำหนดให้มีการตัวเลขประจำแต่ละนิ้วมือ ดังนี้

- หมายเลข 1 แทนนิ้วโป้ง
- หมายเลข 2 แทนนิ้วชี้
- หมายเลข 3 แทนนิ้วกลาง
- หมายเลข 4 แทนนิ้วนาง
- หมายเลข 5 แทนนิ้วก้อย

3. ให้นักเรียนแบ่มือทั้ง 2 ข้าง แล้ววางลงที่เปียโนอย่างเจียบสงบ เตรียมพร้อมปฏิบัติ
4. จากนั้นครูให้นักเรียนทำมือเหมือนกับว่ามีลูกบอลอยู่ในมือทั้งสองข้าง แล้วคว่ำมือในท่าถือลูกบอลตั้งเดิมบนแป้นคีย์บอร์ด ฝึกเช่นนี้บ่อยๆ เพื่อสร้างความคุ้นเคย
5. เมื่อซ้อมท่าลูกบอลจนคล่องแล้ว ให้เราค่อยๆวางนิ้วสลับนิ้วลงบนแป้นคีย์เปียโน โดยสังเกตดูว่านิ้วแรกของแต่ละมือจะวางอยู่บนลิ้มสีขาว พอมองด้านบนตรงลิ้มสีดั่งเราจะเห็นลิ้มสีดำอยู่ซิดกัน 2 ลิ้ม คล้ายฟันกระต่าย จะทำให้นิ้วโป้งมือขวาตรงกับโน้ตตัวโดอยู่ตรงตำแหน่งกลางของเปียโน
6. เมื่อฝึกฝนจนได้ท่าทางในการกดลิ้มนิ้วที่ถูกต้อง ก็ควรเริ่มฝึกไล่นิ้วโดยกดแป้นทีละตัว เริ่มจากมือซ้ายที่นิ้ว 5,4,3,2 และ 1 ตามลำดับ และมือขวา เริ่มจาก 1,2,3,4 และ 5 ตามลำดับ โดยมือจะต้องอยู่ในลักษณะท่าถือลูกบอลเสมอ เพื่อสร้างความคุ้นเคยในการบรรเลง
7. ให้นักเรียนกดนิ้วลงบนแป้นคีย์เปียโน โดยเริ่มจาก มือซ้าย หมายเลข 5 (นิ้วก้อย) จากนั้นกดค้างไว้แล้วนับ 1 2 3 4 จึงเปลี่ยนนิ้วเป็นหมายเลข 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ จนสิ้นสุดที่หมายเลข 5 มือขวา แล้วจึงไล่กลับจากหมายเลข 5 มือขวา ไปจนถึงหมายเลข 1 มือซ้าย

▲ การวางมือซ้ายและมือขวาบนตำแหน่ง C Position

8. ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนเกิดความเคยชินแล้วค่อยๆ เพิ่มจังหวะ (การนับ) ให้เร็วขึ้น
9. ครูให้นักเรียนเปิดหนังสือหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด หน้า 113 เพื่อเริ่มฝึกแบบฝึกหัดที่ 1 นิ้ว 1-3 ดังนี้

 เพลงแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ ๑ นิ้ว ๑-๓

มือขวา

5

มือซ้าย

10. ครูปฏิบัติให้นักเรียนดูก่อน 2 ครั้ง แล้วให้เรียนเริ่มปฏิบัติตามช้าๆ พร้อมๆกัน
11. ให้นักเรียนทำซ้ำ ๓ ครั้งพร้อมๆกัน ครูสังเกตนักเรียน หากนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ให้เริ่มการฝึกฝนแบบฝึกหัดที่ 2 นิ้ว 1-5 ดังนี้

แบบฝึกหัดที่ ๒ นิ้ว ๑-๕

มือขวา

12. ครูปฏิบัติให้นักเรียนดูก่อน 2 ครั้ง แล้วให้เรียนเริ่มปฏิบัติตามช้าๆ พร้อมๆกัน

มือซ้าย

13. ให้นักเรียนทำซ้ำ 3 ครั้งพร้อมๆกัน ครูสังเกตนักเรียน หากนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ให้นักเรียนฝึกซ้อมทั้ง 2 แบบฝึกหัดด้วยตัวเอง ให้เวลา 5 นาที

14. เมื่อนักเรียนปฏิบัติจนคล่องแล้ว ครูสอนให้นักเรียนปฏิบัติแบบฝึกหัดที่ 3 เพลงหนูมาลีดังนี้

๓๓ แบบฝึกหัดที่ ๓ เพลงหนูมาลี

15. ครูปฏิบัติให้นักเรียนดูก่อน 1 ครั้ง แล้วให้เรียนเริ่มปฏิบัติตามซ้ำๆ พร้อมๆกัน

16. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพลงหนูมาลีด้วยตัวเอง และให้เวลาซ้อม 5 นาที

17. ครูแจกใบงานที่ 6.2 เรื่องการปฏิบัติเพลงหนูมาลี จากหนังสือเสริมฝึกประสบการณ์ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด ให้นักเรียนทำส่งในชั่วโมงเรียน

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ให้นักเรียนรวบรวมใบงานส่ง

2. ให้นักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานพร้อมทั้งอธิบายลักษณะการใช้นิ้วในการปฏิบัติเปียโน

3. ครูให้นักเรียนถามหากมีข้อสงสัยเพิ่มเติม แล้วอธิบายเสริม

4. ครูให้นักเรียนปฏิบัติทบทวนแบบฝึกหัดที่ 1 นิ้ว 1-3, แบบฝึกหัดที่ 2 นิ้ว 1-5 และ แบบฝึกหัดที่

5. เพลงหนูมาลีพร้อมๆกัน

กระบวนการวัดและประเมินผล

การวัด

เป้าหมาย การเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	นำเสนอการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะอุปกรณ์ของเปียโน	แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะอุปกรณ์ของเปียโน	แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	เปรียบเทียบจุดเด่นของเปียโนกับเครื่องดนตรีชาติอื่น	แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปราย ในชั้นเรียน	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	มีความร่วมมือกันภายในกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารทรสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การปฏิบัติเครื่องดนตรี

เวลา 6 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 3 การฝึกปฏิบัติเปียโน 2

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล (เปียโน)

- แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด C
- แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด F
- แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด G

สาระสำคัญ

การฝึกปฏิบัติเปียโน หลังจากเรียนรู้พื้นฐานการวางนิ้วและการฝึกทำแบบฝึกหัดแล้วควรเรียนรู้การปฏิบัติแบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น ด้วยคอร์ด C F และ G ตามลำดับ ซึ่งในการปฏิบัติดนตรีนั้น ต้องอาศัยการปฏิบัติซ้ำหลายๆครั้ง จึงจะเกิดเป็นความชำนาญและสามารถต่อยอดไปถึงการปฏิบัติในขั้นสูงได้

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลง หรือเช่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายวิธีการปฏิบัติเปียโนได้ (K)
2. ปฏิบัติเปียโนได้ (P)
3. นักเรียนมีความเอาใจใส่ หมั่นฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การปฏิบัติเปียโน 2
3. เปียโน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

เข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การปฏิบัติเปียโน 2 เพื่อเป็นทบทวนความรู้ก่อนการเรียนปฏิบัติเปียโน
2. ครูใช้คำถาม เช่น ก่อนปฏิบัติเปียโน นักเรียนควรเตรียมตัวอย่างไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบเช่น การวอร์มมือ หรือการผ่อนคลายและไม่เกร็งมือเป็นต้น)
3. ให้นักเรียนไปนั่งประจำเปียโน

สาธิตทักษะหรือการกระทำ (5 นาที)

1. ครูให้นักเรียนเปิดหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด ไปที่บทเรียนเรื่องกปฏิบัติเปียโน หน้า 113 และหน้า 114 แล้วให้นักเรียนอ่านโน้ตแบบฝึกหัดที่ 1 นิ้ว 1-3 , แบบฝึกหัดที่ 2 นิ้ว 1-5 และ แบบฝึกหัดที่ 3 เพลงหนูมาลี พร้อมๆกัน

สาธิตให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย (5 นาที)

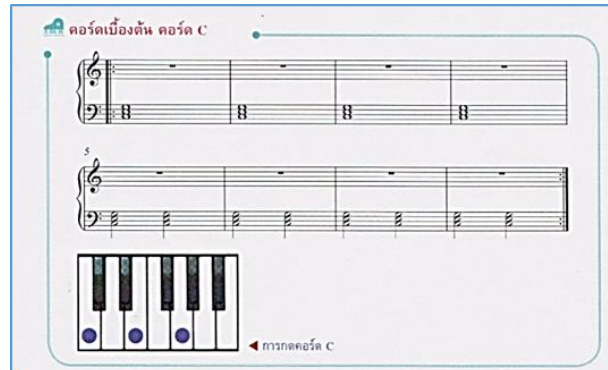
2. ครูทบทวนแบบฝึกหัดที่ 1 นิ้ว 1-3, แบบฝึกหัดที่ 2 นิ้ว 1-5 และ แบบฝึกหัดที่ 3 เพลงหนูมาลีอย่างช้าๆให้นักเรียนดู โดยปฏิบัติแบบฝึกหัดละ 2 รอบ

ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย (5 นาที)

3. ให้นักเรียนปฏิบัติแบบฝึกหัดที่ 1 นิ้ว 1-3, แบบฝึกหัดที่ 2 นิ้ว 1-5 และ แบบฝึกหัดที่ 3 เพลงหนูมาลีพร้อมๆกัน โดยปฏิบัติแบบฝึกหัดละ 2 รอบ

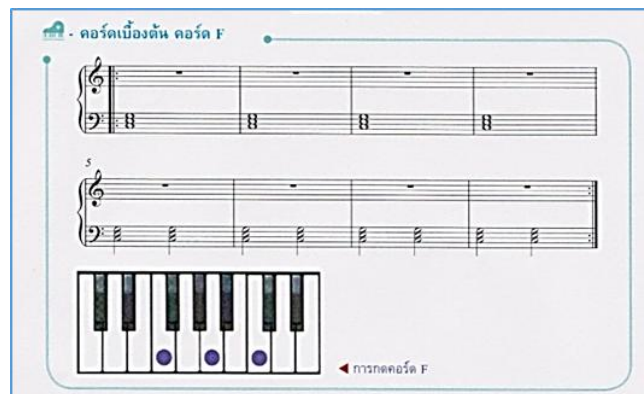
ให้เทคนิคและวิธีการ (15 นาที)

4. ครูให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด C โดยครูสาธิตวิธีการจับให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง และให้นักเรียนปฏิบัติตาม ดังนี้

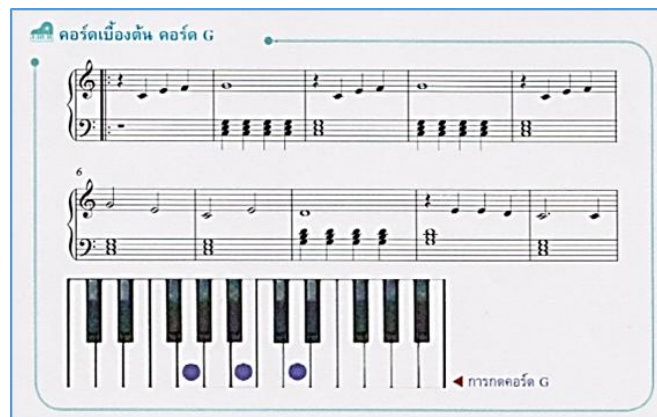
5. ครูปฏิบัติให้นักเรียนดูก่อน 2 ครั้ง แล้วให้เรียนเริ่มปฏิบัติตามช้าๆ พร้อมๆกัน

6. ให้นักเรียนทำซ้ำ 3 ครั้งพร้อมๆกัน ครูสังเกตนักเรียน หากนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ให้เริ่มฝึกการปฏิบัติคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด F ดังนี้

7. ครูปฏิบัติให้นักเรียนดูก่อน 2 ครั้ง แล้วให้เรียนเริ่มปฏิบัติตามช้าๆ พร้อมๆกัน

8. ให้นักเรียนทำซ้ำ 3 ครั้งพร้อมๆกัน ครูสังเกตนักเรียน หากนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ให้เริ่มฝึกการปฏิบัติคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด G ดังนี้

9. ให้นักเรียน 5 นาทีในการฝึกซ้อมปฏิบัติการจับคอร์ดทั้ง 3 คอร์ด โดยจะให้นักเรียนสอบปฏิบัติทำชั่วโมงเป็นกลุ่ม โดยจะแบ่งกลุ่มตามเลขที่กลุ่มละ 5 คน เช่น กลุ่มที่ 1 ได้แก่เลขที่ 1 2 3 4 และ กลุ่มที่ 2 ได้แก่เลขที่ 6 7 8 9 และ 10 เป็นต้น

ให้นักเรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ (15 นาที)

1. ให้นักเรียนสอบปฏิบัติการจับคอร์ด ตามกลุ่มที่ครูได้แบ่งไว้ทีละกลุ่ม โดยปฏิบัติการจับคอร์ดทั้ง 3 แบบฝึกหัด แบบฝึกหัดละ 2 ครั้ง วิธีการสอบคือให้นักเรียนกดคอร์ดแรก แล้วนับ 1 - 4 แล้วจึงเปลี่ยนคอร์ด โดยเรียงลำดับดังนี้ คอร์ด C คอร์ด F และ คอร์ด G

กระบวนการวัดและประเมินผลการวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	อธิบายวิธีการปฏิบัติเปียโน	แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	ปฏิบัติเปียโน	แบบประเมินปฏิบัติเครื่องดนตรี	ประเมินการปฏิบัติเครื่องดนตรี	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	นักเรียนมีความเอาใจใส่หมั่นฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	มีความร่วมมือกันภายในกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายสิทธิโชค ขอสุข)
...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)
...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริการหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การปฏิบัติเครื่องดนตรี

เวลา 6 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 4 การฝึกปฏิบัติเปียโน 3

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล (เปียโน)

- แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด Dm
- แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด Em
- แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด Am

สาระสำคัญ

การเรียนรู้วิธีปฏิบัติเปียโนเบื้องต้น นอกจากจะมีเรื่องของประวัติความเป็นมาของเปียโน องค์ประกอบของเปียโน แบบฝึกหัดพื้นฐานของเปียโน การปฏิบัติจับคอร์ดแบบ Major เบื้องต้นแล้ว ยังต้อง ฝึกปฏิบัติการจับคอร์ดแบบ Minor ควบคู่กันไปด้วย เนื่องจากในการบรรเลงบทเพลงต่างๆ ย่อมมีทั้งคอร์ดที่เป็น Major และ Minor การฝึกปฏิบัติคอร์ดให้ครบทั้งสองรูปแบบ จึงจำเป็นสำหรับการปูพื้นฐานเพื่อต่อยอด ไปถึงการปฏิบัติเปียโนขั้นสูงในอนาคต

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลง หรือเช่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายการปฏิบัติเปียโนได้ (K)

2. ปฏิบัติเปียโนได้ (P)
3. นักเรียนมีความเอาใจใส่ หมั่นฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การปฏิบัติเปียโน 3
3. เปียโน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

เข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การปฏิบัติเปียโน 3 เพื่อทบทวนความรู้ก่อนเข้าสู่กิจกรรมการปฏิบัติเปียโน
2. ให้นักเรียนร่วมกันทบทวนในเรื่องของประวัติความเป็นมาของเปียโน องค์ประกอบของเปียโน ทำนอง การวางมือ และตัวเลขประจำนิ้วมือ

สาธิตทักษะหรือการกระทำ (5 นาที)

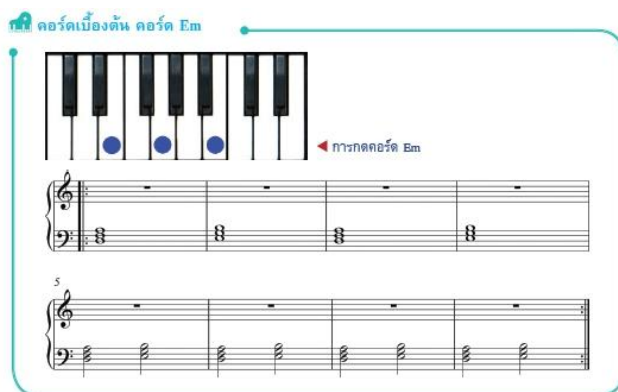
1. ครูสาธิตการปฏิบัติแบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด Dm ให้นักเรียนดู 2 ครั้ง โดยให้นักเรียนสังเกตเสียงของคอร์ดและท่าทางในการวางมือ ดังนี้

ภาพ คอร์ดเบื้องต้น คอร์ด Dm

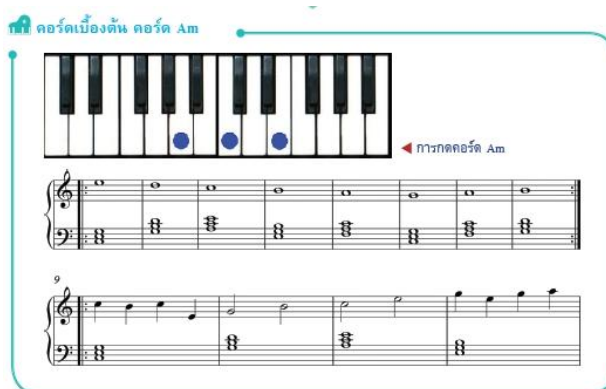
การกดคอร์ด Dm

5

2.ครูสาธิตการปฏิบัติแบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด Em ให้นักเรียนดู 2 ครั้ง โดยให้นักเรียนสังเกตเสียงของคอร์ดและท่าทางในการวางมือ ดังนี้

3.ครูสาธิตการปฏิบัติแบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด Am ให้นักเรียนดู 2 ครั้ง โดยให้นักเรียนสังเกตเสียงของคอร์ดและท่าทางในการวางมือ ดังนี้

สาธิตให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย (5 นาที)

- 1.ครูให้นักเรียนวางมือลงบนเปียโนในรูปแบบการปฏิบัติคอร์ด แต่ยังไม่ต้องปฏิบัติ
- 2.เมื่อครูปฏิบัติคอร์ด Dm ครูพูดคำว่า “D minor” ให้นักเรียนวางมือให้ถูกต้องตามตำแหน่ง แต่ไม่ต้องปฏิบัติ
- 3.เมื่อครูปฏิบัติคอร์ด Em ครูพูดคำว่า “E minor” ให้นักเรียนวางมือให้ถูกต้องตามตำแหน่ง แต่ไม่ต้องปฏิบัติ
- 4.เมื่อครูปฏิบัติคอร์ด Am ครูพูดคำว่า “D minor” ให้นักเรียนวางมือให้ถูกต้องตามตำแหน่ง แต่ไม่ต้องปฏิบัติ

ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย (10นาที)

- 1.ให้นักเรียนปฏิบัติคอร์ดตามที่ครูได้สาธิตให้ดูพร้อมกัน โดยเริ่มจากการวางนิ้วให้ถูกต้องตำแหน่ง
- 2.ครูนับ 1-4 ให้นักเรียนปฏิบัติคอร์ด Dm ในจังหวะที่ 4 ค้างไว้ 4 จังหวะ (2 ครั้ง)
- 3.ครูนับ 1-4 ให้นักเรียนปฏิบัติคอร์ด Em ในจังหวะที่ 4 ค้างไว้ 4 จังหวะ (2 ครั้ง)
- 4.ครูนับ 1-4 ให้นักเรียนปฏิบัติคอร์ด Am ในจังหวะที่ 4 ค้างไว้ 4 จังหวะ (2 ครั้ง)
- 5.ให้นักเรียนฝึกซ้อมแบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ด Dm, Em และ Am ให้เวลา 5 นาที

ให้เทคนิคและวิธีการ (5นาที)

- 1.ครูให้คำแนะนำกับนักเรียนเกี่ยวกับอ่านโน้ตและการปฏิบัติ โดยมีข้อควรปฏิบัติดังนี้
 - 1.1 ควรอ่านโน้ตให้เกิดความเข้าใจก่อนปฏิบัติ
 - 1.2 ควรเริ่มปฏิบัติจากช้าๆก่อน
 - 1.3 ควรนับจังหวะ 1-4 ในใจด้วยตนเอง และพยายามประคองให้จังหวะช้าหรือเร็วอย่างสม่ำเสมอ เมื่อชำนาญแล้วจึงค่อยๆ เพิ่มความเร็ว

ให้นักเรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ (20นาที)

- 1.ครูให้นักเรียนปฏิบัติทั้ง 3 คอร์ส พร้อมกันทั้งห้อง โดยกำหนดให้ปฏิบัติเป็นจังหวะและพร้อมเพรียงกันอย่างต่อเนื่องดังนี้
 - 1.1ครูนับ 1-4 ให้นักเรียนกดคอร์ด Dm ในจังหวะที่ 4 ค้างไว้ 4 จังหวะ ต่อด้วยคอร์ด Em ในจังหวะที่ 4 ค้างไว้ 4 จังหวะ (2 ครั้ง) และคอร์ด Am ในจังหวะที่ 4 ค้างไว้ 4 จังหวะ (2 ครั้ง)
- 1.ครูให้นักเรียนทบทวนแบบฝึกหัดทั้งหมด แบบฝึกหัดละ 2 รอบ ดังนี้
 - 1.1แบบฝึกหัดที่ 1 นิ้ว 1-3 (2 รอบ)
 - 1.2แบบฝึกหัดที่ 2 นิ้ว 1-5 (2 รอบ)
 - 1.3แบบฝึกหัดที่ 3 นิ้ว เพลงหนูมาลี (3 รอบ)
 - 1.4แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ส C
 - 1.5แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ส F
 - 1.6แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ส G
 - 1.7แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ส Dm
 - 1.8แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ส Em
 - 1.9แบบฝึกหัดคอร์ดเบื้องต้น คอร์ส Am
 - 1.10 ให้นักเรียนบันทึกสรุปเรื่อง การปฏิบัติเปียโนลงในสมุดแล้วส่งท้ายชั่วโมงเรียน
 - 1.11 ครูให้นักเรียนถามหากมีเนื้อหาส่วนที่ไม่เข้าใจ หรือคอร์ดที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ โดยครูอธิบายเพิ่มหรือปฏิบัติให้ดูเป็นรายบุคคล
 - 1.12 ให้นักเรียนส่งสมุด ทำความสะอาดเปียโน และเก็บเก้าอี้เข้าที่

กระบวนการวัดและประเมินผล

การวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	สรุปเรื่อง การปฏิบัติเปียโน	แบบประเมินผลงาน	ประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ทักษะ/กระบวนการ (P)	ปฏิบัติเปียโน	แบบประเมินปฏิบัติ เครื่องดนตรี	ประเมินการปฏิบัติ เครื่องดนตรี	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
	เอาใจใส่ หมั่นฝึกฝนอย่าง สม่ำเสมอ	แบบสังเกต พฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	มีความร่วมมือกันภายใน กลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การปฏิบัติเครื่องดนตรี

เวลา 6 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 5 เรื่องประวัติของขลุ่ยไทย และองค์ประกอบของขลุ่ยไทย

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอน นายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยไทย)

- ประวัติของขลุ่ยไทย
- องค์ประกอบของขลุ่ยไทย

สาระสำคัญ

ขลุ่ย สันนิษฐานว่าอาจจะเกิดขึ้นก่อนสมัยสุโขทัยเป็นราชธานี บรรเลงได้ทั้งเดี่ยวและบรรเลงร่วมกับวงเครื่องสาย และมโหรี โดยมีขลุ่ยอยู่ ๓ ขนาดและมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ ขลุ่ยที่มีขนาดเล็กที่สุดเรียกว่า ขลุ่ยหลีบ ขลุ่ยที่มีขนาดกลาง เรียกว่า ขลุ่ยเพียงออ ขลุ่ยที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเรียกว่า ขลุ่ยอู้ ถึงแม้ขลุ่ยละชนิดจะมีขนาดที่แตกต่างกัน แต่องค์ประกอบของขลุ่ยไทยนั้นคล้ายคลึงกันมาก

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลง หรือเช่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.อธิบายองค์ประกอบของขลุ่ยเพียงออได้ (K)
- 2.สร้างสรรค์โมเดลขลุ่ยได้ (P)
- 3.นักเรียนมีความเอา

4. ใจใส่ หมั่นฝึกฝนสม่ำเสมอ (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ประวัติของขลุ่ยไทย และองค์ประกอบของขลุ่ยไทย
3. วิดีโอการบรรเลงขลุ่ยเพียงออ
4. อุปกรณ์ในการสร้างโมเดล กระจาดขึงทรงกระบอกหรือกระบอกพลาสติก กระจาดขึง กวปากกาเมจิก มีดตัดกระจาด กรรไกรตัดกระจาด เชือกขนาดเล็ก

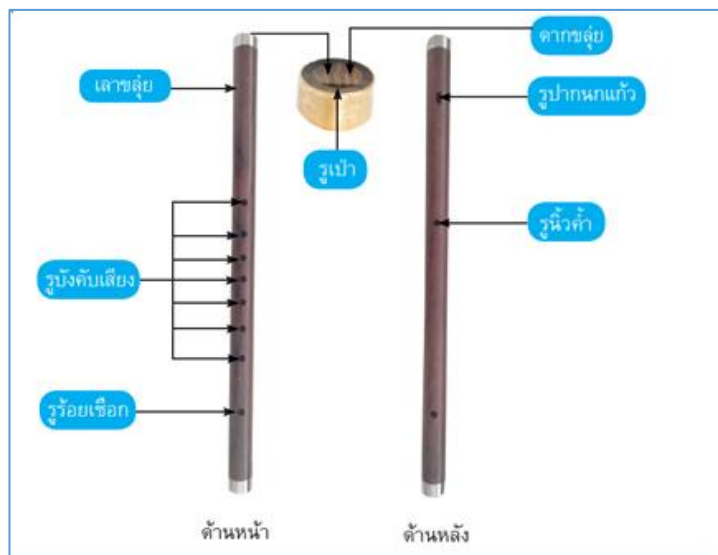
กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นสร้างความตระหนัก (5 นาที)

1. ครูตั้งคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยการถามนักเรียนว่าทราบหรือไม่ว่า มีขลุ่ยอยู่ 3 ขนาดและมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไป คืออะไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ เช่น ขลุ่ยที่มีขนาดเล็กที่สุดเรียกว่า ขลุ่ยหลิบ ขลุ่ยที่มีขนาดกลาง เรียกว่า ขลุ่ยเพียงออ ขลุ่ยที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเรียกว่า ขลุ่ยอู้)

ขั้นระดมพลังความคิด (10 นาที)

1. ครูโปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ประวัติของขลุ่ยไทย และองค์ประกอบของขลุ่ยไทย พร้อมคำอธิบายโดยมีเนื้อหา ดังนี้
 - 1.1 “ขลุ่ย” ให้นักเรียนทราบ ว่าอาจจะเกิดขึ้นก่อนสมัยสุโขทัยเป็นราชธานี บรรเลงได้ทั้งเดี่ยวและบรรเลงร่วมกับวงเครื่องสาย และมโหรี โดยมีขลุ่ยอยู่ 3 ขนาดและมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ ขลุ่ยที่มีขนาดเล็กที่สุดเรียกว่า ขลุ่ยหลิบ ขลุ่ยที่มีขนาดกลางเรียกว่า ขลุ่ยเพียงออ ขลุ่ยที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเรียกว่า ขลุ่ยอู้
2. ครูเปิดวิดีโอการบรรเลง “ขลุ่ยเพียงออ” ให้นักเรียนดูเพื่อสังเกตองค์ประกอบขลุ่ยเพียงออ
3. ครูอธิบายเรื่ององค์ประกอบของขลุ่ยเพียงออให้นักเรียนทำความเข้าใจ ดังนี้

องค์ประกอบของฆ้องวงเพียงออ

- เลาฆ้อง ตัวฆ้อง มีขนาดแตกต่างกันไปตามชนิดของฆ้อง นิยมประดิษฐ์ลวดลายต่างๆ ลงบนตัวฆ้อง
- รู้อยหรือหรือรูเทียบเสียง มี 4 รู หรือ 2 รูก็ได้ อยู่ทางส่วนปลายของเลาฆ้อง โดยการเจาะทะลุบน-ล่าง และ ซ้าย-ขวา ให้เยื้องกันในแต่ละคู่ ทำขึ้นเพื่อให้เสียงของฆ้องได้ที่
- รูเป่า เป็นรูสำหรับเป่าลมเข้าไป
- รูบังคับเสียง เป็นรูที่เจาะเรียงอยู่ด้านบนของเลาฆ้อง มีอยู่ทั้งหมด 7 รู ด้วยกัน
- ดาก คือไม้อุดปากฆ้อง นิยมใช้ไม้สักทอง เหลากกลมให้คับแน่นกับร่องภายในของปากฆ้อง ฝานให้เป็นช่องว่าง ลาดเอียงตลอดขึ้นดาก ให้เป่าลมผ่านไปได้
- รูปากนกแก้ว เป็นรูที่เจาะร่องรับลม จากปลายดากภายในฆ้อง อยู่ด้านเดียวกับรูเป่า อยู่สุดปลายดากพอดี เป็นรูสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปากนกแก้วนี้ทำให้เกิดเสียง เทียบได้กับลิ้นของฆ้อง
- รูค้ำ หรือรูนิ้วค้ำ เป็นรูสำหรับให้นิ้วหัวแม่มือปิดเพื่อบังคับเสียง และประคองเลาฆ้องขณะเป่า อยู่ด้านล่างเลาฆ้อง ต่อจากรูปากนกแก้วไปทางปลายของเลาฆ้อง

ขั้นสร้างสรรค์ชิ้นงาน (15 นาที)

1.ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3. คน ทำกิจกรรม สร้างสรรค์โมเดลฆ้องวง โดยกำหนดให้มีองค์ประกอบของฆ้องวงครบทุกอย่าง โดยใช้วัสดุที่ครูเตรียมให้ โดยนักเรียนอาจจะใช้กระบอกพลาสติก กระดาษ หรือวัสดุอื่นเพิ่มเติมที่เหมาะสมและสามารถหาได้ง่าย พร้อมตกแต่งให้สวยงาม โดยมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

- 2.วางแผนการทำงาน กำหนดเป้าหมายในการทำงาน
- 3.แบ่งหน้าที่ตามความเหมาะสมและความสามารถ

- 4.ศึกษาข้อมูล จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของ บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด หรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ
- 5.เตรียมวัสดุ/อุปกรณ์
- 6.สร้างสรรค์ผลงาน โดยทำตามหน้าที่ของตนเอง และแบ่งปันวัสดุ/อุปกรณ์ที่สามารถใช้ร่วมกันได้กับกลุ่มอื่น ๆ
- 7.ตรวจสอบความเรียบร้อยของผลงาน
- 8.ทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่ให้เรียบร้อย

ชั้นนำเสนอผลงาน (10 นาที)

- 1.นักเรียนออกมานำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน พร้อมบอกวัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ และอธิบายว่าองค์ประกอบคืออะไรบ้าง โดยให้เพื่อนๆที่ฟังการนำเสนอเป็นผู้ประเมินว่าโมเดลของกลุ่มที่กำลังนำเสนอ ประดิษฐ์ได้ครบถ้วนทุกองค์ประกอบหรือไม่

ชั้นวัดและประเมินผล (5 นาที)

- 1.ครูให้นักเรียนร่วมกันอธิบายว่าองค์ประกอบของขลุ่ยแต่ละอย่างมีความสำคัญอย่างไร และหากขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไปจะสามารถใช้งานได้ปกติหรือไม่

ชั้นเผยแพร่ผลงาน (5 นาที)

- 1.นักเรียนจัดวางโมเดลขลุ่ยไว้ด้านหน้าห้อง และเวียนกลุ่มกันศึกษาดูโมเดลขลุ่ยของกลุ่มอื่นๆ

กระบวนการวัดและประเมินผล

การวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	อธิบายองค์ประกอบของขลุ่ยเพียงออ	แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	1.โมเดลขลุ่ย	1. แบบประเมินผลงาน	1. ประเมินผลงาน	1. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
	2.กิจกรรม สร้างสรรค์โมเดลขลุ่ยไทย	2.แบบประเมินการทำ กิจกรรมกลุ่ม	2.ประเมินการทำ กิจกรรมกลุ่ม	2.ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับ คุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	นักเรียนมีความเอาใจใส่ และหมั่นฝึกฝนสม่ำเสมอ	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริการอาหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 1 เรื่องการประยุกต์ใช้ดนตรี

เวลา 2 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอนนายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

การประยุกต์ใช้ดนตรี

การส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

สาระสำคัญ

ดนตรีนับเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อมนุษย์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งเพื่อผ่อนคลายความโศกเศร้า เป็นสื่อเสริมให้ประเพณีและพิธีกรรมต่างๆ นั้นเกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถนำไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์อื่นๆ ได้อีกมากมาย การมอบเห็นคุณค่าในสิ่งเหล่านี้จึงเป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/8 นำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่นๆ

ศ 2.2 ม.4-6/5 นำเสนอแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีในฐานะมรดกของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายแนวทางการประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรีได้ (K)
2. นำเสนอแนวทางการนำดนตรีไปประยุกต์ใช้และอนุรักษ์ดนตรีในรูปแบบของตนเองได้ (P)
3. นักเรียนสามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้ (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี
3. ใบงานที่ 9.2 เรื่อง การประยุกต์ใช้ดนตรี 2 ในหนังสือเสริมฝึกประสบการณ์ ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นสอน (40 นาที)

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหา

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี แล้วอธิบายการประยุกต์ใช้ดนตรีเป็นแผนผังดังนี้

2. การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อการผ่อนคลาย มีผลอย่างลึกซึ้งต่อร่างกายและจิตใจเพราะดนตรีช่วยชะลอการเต้นของชีพจรและหัวใจ ช่วยลดความดันโลหิตและลดระดับฮอร์โมนความเครียด การใช้ดนตรีเพื่อการผ่อนคลายที่มีคุณภาพจะต้องมีท่วงทำนองสูงต่ำไพเราะตามจังหวะของดนตรีสม่ำเสมอ ไม่เบาหรือดังจนเกินไป

3. การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อพัฒนามนุษย์ ดนตรีมีส่วนในการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ช่วยพัฒนาความสามารถทางการมองเห็นและการได้ยินให้ดีขึ้นได้นอกจากนี้ยังมีส่วนเสริมสร้างสมาธิ ความจำ เข้าวัดปัญญาความคิดสร้างสรรค์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ

4. การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อการประชาสัมพันธ์ มนุษย์ได้รู้จักวิธีการประชาสัมพันธ์มาตั้งแต่โบราณ เช่น มีการตีเกราะเคาะไม้ตลอดจนมีการแต่งเพลงปลุกใจ

5. การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อบำบัดรักษา ดนตรีบำบัดเป็นการนำดนตรีมาใช้ในการแพทย์เพื่อรักษาผู้ป่วยหรือพัฒนาศักยภาพด้านร่างกาย จิตใจความคิด และทักษะทางสังคม ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มในทุกช่วงวัย

6.การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อประกอบธุรกิจ ในปัจจุบันเริ่มมีการให้บุตรหลานเรียนดนตรี มากยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ด้านพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็ก อีกทั้งสังคมมียอมรับ อาชีพนักร้องนักดนตรีมากขึ้นทำให้เกิดธุรกิจเกี่ยวกับดนตรีขึ้นมากมาย

7.การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อการศึกษา คุณค่าของดนตรีสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการ ศึกษา กล่าวคือ พัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคม พัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะ เจต คติ การสร้างสรรค์ลักษณะนิสัย รสนิยม และสุนทรียภาพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ใน การดำเนินชีวิต

8.ครูให้นักเรียนแบ่งเป็น 6 กลุ่มเพื่อค้นคว้าข้อมูลในแต่ละหัวข้อ แล้วจัดทำเป็นเรียงความ กำหนดให้

9.กลุ่มต่อ 1 หัวข้อ

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน

1.ครูกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดทำเรียงความดังนี้

1.1สืบค้นตัวอย่างการนำเอาดนตรีเข้าไปประยุกต์ใช้ในด้านที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ มอบหมาย จากแหล่งออนไลน์ พร้อมอธิบายว่าเป็นการประยุกต์ใช้ดนตรีในด้านใด และ เกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง

1.2สืบค้นแนวทางในการส่งเสริมอนุรักษ์ดนตรี แล้วระดมสมองคิดแนวทางการนำดนตรีไป ประยุกต์ใช้และอนุรักษ์ดนตรีในรูปแบบของกลุ่มตนเอง

ขั้นที่ 3 วางแผนและวิเคราะห์โครงการ

1.ให้นักเรียนวางแผนเพื่อค้นคว้าหาข้อมูลเรื่องการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

2.นักเรียนแจกแจงหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ลงมือปฏิบัติหรือแก้ปัญหา

1.ให้นักลงมือจัดทำเรียงความสรุปการศึกษาการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

ขั้นที่ 5 การประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน

1.ครูคอยสังเกตและประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน รวมถึงให้ข้อเสนอแนะกับนักเรียนทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 6 สรุป รายงานผล และเสนอผลงาน

1.นักเรียนนำเสนอผลงานเรียงความสรุปการศึกษาการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี หน้าชั้นเรียนทีละ กลุ่ม

2.ครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำใบงานที่ 9.2 เรื่อง การประยุกต์ใช้ดนตรี 2 ในหนังสือเสริมฝึก ประสพการณ์ ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด ให้ นักเรียนนำเอาความรู้ที่ได้จากการเขียนเรียงความและการฟังการนำเสนอมาเขียนคำตอบให้ ได้มากที่สุด กำหนดส่งท้ายชั่วโมงเรียน

3.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในบทเรียนเรื่อง “การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี” ว่านักเรียนได้เรียนรู้การนำดนตรีไปประยุกต์ใช้อย่างไร และมีวิธีการหรือแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีในแนวทางของกลุ่มตนเองอย่างไร โดยนักเรียนสามารถอิงคำตอบที่เขียนไว้ในใบงานได้

กระบวนการวัดและประเมินผลการวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	1. นำเสนอเรื่อง การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี	1. แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	1. ประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	1. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	2. ใบงานที่ 9.2 เรื่อง การประยุกต์ใช้ดนตรี ๒	2. แบบประเมินใบงาน	2. ประเมินใบงาน	2. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	1.เรียงความสรุปการศึกษา การส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี	1. แบบประเมินผลงาน	1. ประเมินผลงาน	1. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	2. ค้นคว้าหาข้อมูลเรื่อง การส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี	2. แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	2. ประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	2. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	นักเรียนสามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริการหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

ภาคผนวก

ใบงานที่ 9.2 เรื่อง การประยุกต์ใช้ดนตรี 2

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติ มฐ. ศ 2.1 (8) มฐ. ศ 2.2 (5)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำข้อความต่อไปนี้ เติมลงในข้อที่มีความเกี่ยวข้องมากที่สุด

ประสบการณ์ด้านดนตรี	การใช้ดนตรีเพื่อธุรกิจ
การจินตนาการ	สภาวะทางอารมณ์ที่ไม่ปกติ
ความตระหนักในตราสินค้า	การโฆษณาชวนเชื่อ
ธุรกิจผลิตและจำหน่ายอุปกรณ์ดนตรี	ยอมรับอาชีพนักร้องนักดนตรี
จุดเชื่อมต่อระบบเซลล์ประสาท	การโฆษณา

- 1.การออกข่าวประชาสัมพันธ์ โดยมากเพื่อก่อให้เกิด..... ส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อบริษัทและตราสินค้าของบริษัท เช่น งานประชุมหนังสือพิมพ์เพื่อให้ข่าว เป็นต้น
- 2.ยุ่งเยอะ ทั้งตบ ทั้งเกา ทำร้ายตัวเราเป็นจำเป็นผืน แผลงสบาน่าเกลียดน่าเกลียด ไต่กันยั่วเยี้ยทำลายข้าวของวันนี้เรามาใช้ศวินแมลงร้ายดาวดินทั้งยุ่งไม่มีเหลือถูกใจถูกใจจริงจริง สองรางวัล สองรางวัล เป็นประกัน” ถือเป็นการใช้ดนตรีในการประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบของ.....
- 3.วิธีการใช้ดนตรีเพื่อการผ่อนคลาย เช่น เปิดดนตรีฟังสัก 10 ถึง 15 นาที แล้วใช้..... ถึงความรู้สึกดี ๆ หรือภาพที่เราประทับใจ อาจเพิ่มการจุดเทียนหอมหรือน้ำมันหอมระเหยเพื่อปรับบรรยากาศในห้อง
- 4.การทำดนตรีบำบัดควรต้องทำการสำรวจผู้ป่วยในเรื่อง.....,ความสามารถด้านดนตรี ประเภทเพลงที่ผู้ป่วยชอบ, เครื่องดนตรีหรือเพลงที่ผู้ป่วยคุ้นเคย
- 5.การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)จัดงานเทศกาลดนตรีวัฒนธรรมไทย ณ แหลมบาลีฮายในเมืองพัทยา ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของ.....

6. การที่สมองเรียนรู้กับอารมณ์ในลักษณะต่างๆ จนคุ้นเคย จะทำให้เมื่อเวลาต้องเผชิญกับ.....
 ย่อมไม่หวั่นไหวและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม ผู้ฝึกฝนหรือมีประสบการณ์ทางดนตรีจึงมีผู้รู้จักของตนเอง
 สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองรวมทั้งเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น
7. “ฉันตั้งใจสู้เพื่อแผ่นดิน แม้มีใครติฉินตำหนิทุกวันเหนื่อยกาย อดทนต้องเก็บเอาไว้ เพราะเสียงหัวใจ บอก
 ให้ทำเพื่อแผ่นดิน” ถือเป็นการใช้ดนตรีในการประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบของ

8. พนักงานควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นเป็นอย่างดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพราะลูกค้าที่
 เพิ่งหัดดนตรีอาจต้องได้รับคำแนะนำจากพนักงานให้ช่วยเลือกหรือช่วยตัดสินใจ ถือเป็นสิ่งที่
 ฟังมี
9. วัยแรกเกิดจนถึง 6 ขวบ เป็นวัยที่เด็กมีการเรียนรู้มากที่สุด สมองเด็กวัยนี้จะเจริญเติบโตโดยมีการสร้าง
 เครือข่ายของสมองและพัฒนา มากกว่าช่วงอื่นๆ ของชีวิต หากถูกปิดกั้น
 หรือไม่ได้รับการส่งเสริมที่ดีในช่วงนี้ ก็จะทำให้เด็กเสียโอกาสในการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตน
10. การที่สังคม มากขึ้น เพราะเป็นอาชีพที่มีชื่อเสียงและสร้างรายได้อย่างงาม
 ทำให้มีผู้สนใจลงทุนมากขึ้นถือเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมธุรกิจทางดนตรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การปฏิบัติเครื่องดนตรี

เวลา 6 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 6 เรื่องการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ 1

เวลา 1 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอนนายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย (ขลุ่ยไทย)

- การจับขลุ่ย
- แบบฝึกหัดที่ 1 เสียงที่ เสียงลา เสียงซอล
- แบบฝึกหัดที่ 2 เสียงฟา เสียงมี เสียงเร
- แบบฝึกหัดที่ 3 เสียงโดสูง (ด)
- แบบฝึกหัดที่ 4 เสียงเรสูง (ร) เสียงมีสูง (ม)
- แบบฝึกหัดที่ 5 เสียงฟาสูง (ฟ) เสียงซอลสูง (ซ)

สาระสำคัญ

พื้นฐานในการปฏิบัติเครื่องดนตรีนั้นเป็นเรื่องสำคัญในการเล่นดนตรี การปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ ก็เช่นเดียวกัน ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้พื้นฐานในการฝึกปฏิบัติเพื่อใช้เป็นฐานสำหรับการต่อยอดความรู้ในการปฏิบัติขลุ่ยเพียงขั้นสูง โดยการเริ่มต้นจากการจับขลุ่ยอย่างถูกต้อง และการฝึกเป่าให้ตรงเสียงและตรงจังหวะ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลง หรือเช่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง

ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายองค์ประกอบของขลุ่ยเพียงออได้ (K)
2. สร้างสรรค์โมเดลขลุ่ยได้ (P)
3. นักเรียนมีความเอา
4. ใจใส่ หมั่นฝึกฝนสม่ำเสมอ (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
2. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ
3. ขลุ่ยเพียงออ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีดนตรีไทยก่อนเข้าสู่บทเรียน โดยครูเขียนโน้ตดนตรีไทยบนกระดาน และให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน
2. ครูให้นักเรียนบริหารกล้ามเนื้อบริเวณมือก่อนปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นสอน (30 นาที)

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง การปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ 1 เพื่ออธิบายในเรื่องพื้นฐานในการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ และเตรียมตัวฝึกฝนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ โดยมีเนื้อหา ดังนี้
 - 1.1 การจับขลุ่ย สามารถใช้มือข้างใดอยู่บนหรือล่างก็ได้ขึ้นอยู่กับความถนัดของผู้เป่า โดยการใช้นิ้วปัดรูขลุ่ยต้องปิดให้สนิท เพื่อไม่ให้ลมรั่วออกมาขณะเป่าเพราะจะทำให้เสียงเพี้ยน หรือมีเสียงลมลอดออกมาแทน
 - 1.2 ผู้เริ่มหัดใหม่ ควรจะเลือกทำนองเพลงที่ไม่ซับซ้อนมาใช้สำหรับในการฝึก เพราะจะทำให้ผู้เป่ารู้ถึงจังหวะช้า-เร็ว และระดับเสียงสูงต่ำได้ง่าย จะทำให้การฝึกหัดนั้นง่ายขึ้น

1.3 การวางนิ้วมือบนขลุ่ยไทย ในที่นี้ขอกล่าวถึงระบบเสียงบนขลุ่ยเพียงออ โดยสามารถปฏิบัติตามแบบฝึกหัดในขั้นต่อไป

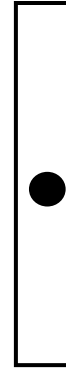
2. ครูให้นักเรียนนำขลุ่ยเพียงออขึ้นมา แล้วจับให้ถูกต้อง โดยให้มือขวาอยู่ด้านบน มือซ้ายอยู่ด้านล่าง

3. จากนั้นครูอธิบายให้นักเรียนใช้นิ้วชี้มือขวาเปิดรูนิ้วค้ำด้านล่างและเป่า จะได้เป็นเสียง โด สูง ดังนี้

ด้านหน้า

ด้านหลัง

4. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยครูนับ 1-4 แล้วให้นักเรียนเป่าที่จังหวะที่ 4 (2รอบ)
5. จากนั้นให้นักเรียนปิดนิ้วชี้ด้านบน และเปิดนิ้วโป้งขวา จะได้เป็นเสียง ที่ ดังนี้

ด้านหน้า

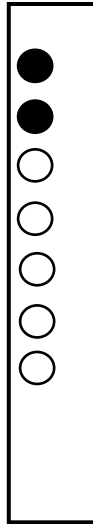
ด้านหลัง

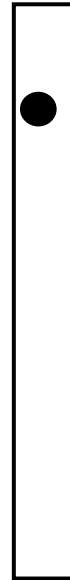
6.ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยครุ่นับ 1-4 แล้วให้นักเรียนเป่าที่จังหวะที่ 4 (2รอบ)

1.เสียง ลา

ด้านหน้า

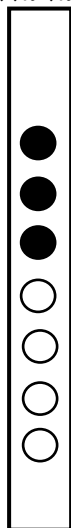
ด้านหลัง

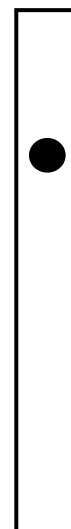
7.ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยครุ่นับ 1-4 แล้วให้นักเรียนเป่าที่จังหวะที่ 4 (๒รอบ)

2.เสียง ซอล

ด้านหน้า

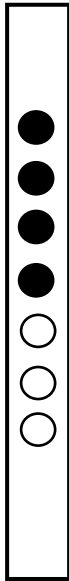
ด้านหลัง

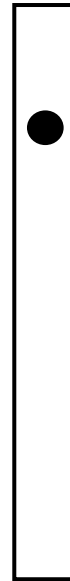
8.ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยครุ่นับ 1-4 แล้วให้นักเรียนเป่าที่จังหวะที่ 4 (๒รอบ)

1.เสียง ฟา

ด้านหน้า

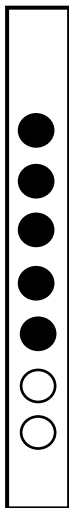
ด้านหลัง

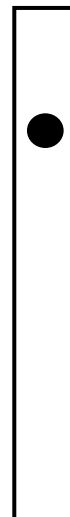
9.ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยครุ่นับ 1-4 แล้วให้นักเรียนเป่าที่จังหวะที่ 4 (2รอบ)

2.เสียง มี

ด้านหน้า

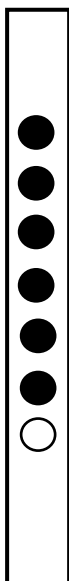
ด้านหลัง

10. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยครุ่นับ 1-4 แล้วให้นักเรียนเป่าที่จังหวะที่ 4 (2รอบ)

1.เสียง เร

ด้านหน้า

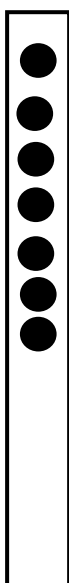
ด้านหลัง

11. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยครุ่นับ 1-4 แล้วให้นักเรียนเป่าที่จังหวะที่ 4 (2รอบ)

1.เสียง โด

ด้านหน้า

ด้านหลัง

12. เมื่อไลโน้ตครบทุกตัวแล้ว ครูให้นักเรียนไลโน้ตพร้อมกันทุกตัว ทั้งหมด 4 รอบ โดยครูนับ 1-4 ให้นักเรียนเป่าในจังหวะที่ 4 เสียงละ 2 รอบ ไล่จากเสียง โด ต่ำ ไปหาเสียง โด สูง
13. เมื่อนักเรียนไล่เสียงจาก โด ต่ำ ไปหาเสียง โด สูง แล้ว ให้นักเรียนไล่เสียงจากเสียง โด สูง ลงมาหาเสียง โด ต่ำ

ขั้นสรุป (10 นาที)

- 1.ครูพูดอธิบายสรุปบทเรียนโดยสอดแทรกคำถาม ให้นักเรียนร่วมกันตอบ
- 2.ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามในส่วนที่ไม่เข้าใจ และครูอธิบายเพิ่มเติม

กระบวนการวัดและประเมินผล

การวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	อธิบายระบบนิ้วขลุ่ยเพียงออ	แบบประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ประเมินการตอบคำถามและอภิปรายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ	แบบประเมินปฏิบัติเครื่องดนตรี	ประเมินปฏิบัติเครื่องดนตรี	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	เอาใจใส่ หมั่นฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	นักเรียนมีความเอาใจใส่ และหมั่นฝึกฝนสม่ำเสมอ	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 2 เรื่องการอนุรักษ์ดนตรี

เวลา 2 ชั่วโมง

จัดการเรียนรู้วันที่..... เดือน พ.ศ.เริ่มเวลา..... น. ถึงเวลา น.

ครูผู้สอนนายสิทธิโชค ขอสุข

สาระการเรียนรู้

การประยุกต์ใช้ดนตรี

การส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

สาระสำคัญ

ดนตรีนับเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อมนุษย์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งเพื่อผ่อนคลายความโศกเศร้าเป็นสื่อเสริมให้ประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ นั้นเกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นทั้งยังสามารถนำไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์อื่น ๆ ได้อีกมากมายการมองเห็นคุณค่าในสิ่งเหล่านี้จึงเป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี

ศ 2.1 ม.4-6/8 นำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่นๆ

ศ 2.2 ม.4-6/5 นำเสนอแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีในฐานะมรดกของชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายแนวทางการประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรีได้ (K)
2. นำเสนอแนวทางการนำดนตรีไปประยุกต์ใช้และอนุรักษ์ดนตรีในรูปแบบของตนเองได้ (P)
3. นักเรียนสามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้ (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/นวัตกรรม

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

2. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นสอน (40 นาที)

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหา

1. ครูเปิดโปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี แล้วอธิบายการประยุกต์ใช้ดนตรีเป็นแผนผังดังนี้

2.การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อการผ่อนคลาย

มีผลอย่างลึกซึ้งต่อร่างกายและจิตใจเพราะดนตรีช่วยชะลอการเต้นของชีพจรและหัวใจ ช่วยลดความดันโลหิตและลดระดับฮอร์โมนความเครียด

การใช้ดนตรีเพื่อการผ่อนคลายที่มีคุณภาพจะต้องมีท่วงทำนองสูงต่ำไพเราะ ตามจังหวะของดนตรีสม่ำเสมอ ไม่เบาหรือดังจนเกินไป

3.การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อพัฒนามนุษย์ ดนตรีมีส่วนในการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ

อารมณ์ สังคม ช่วยพัฒนาความสามารถทางการมองเห็นและการได้ยินให้ดีขึ้นได้

นอกจากนี้ยังมีส่วนเสริมสร้างสมาธิ ความจำ เซวาร์ปัญญาความคิดสร้างสรรค์

และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ

4.การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อการประชาสัมพันธ์

มนุษย์ได้รู้จักวิธีการประชาสัมพันธ์มาตั้งแต่โบราณ เช่น

มีการตีเกราะเคาะไม้ตลอดจนมีการแต่งเพลงปลุกใจ

5.การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อบำบัดรักษา

ดนตรีบำบัดเป็นการนำดนตรีมาใช้ในทางการแพทย์เพื่อรักษาผู้ป่วยหรือพัฒนาศักยภาพด้ านร่างกาย จิตใจความคิด และทักษะทางสังคม ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มในทุกช่วงวัย

6.การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อประกอบธุรกิจ

ในปัจจุบันเริ่มมีการให้บุตรหลานเรียนดนตรีมากยิ่งขึ้น

เพื่อประโยชน์ด้านพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็ก

อีกทั้งสังคมมียอมรับอาชีพนักร้องนักดนตรีมากขึ้นทำให้เกิดธุรกิจเกี่ยวกับดนตรีขึ้นมากม าย

7.การประยุกต์ใช้ดนตรีเพื่อการศึกษา

คุณค่าของดนตรีสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษา กล่าวคือ พัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคม พัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติ การสร้างสรรค์ลักษณะนิสัย รสนิยม และสุนทรีย์ภาพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในการดำเนินชีวิต

8.ครูให้นักเรียนแบ่งเป็น 6 กลุ่มเพื่อค้นคว้าข้อมูลในแต่ละหัวข้อ แล้วจัดทำเป็นเรียงความ กำหนดให้

9.กลุ่มต่อ 1 หัวข้อ

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน

1.ครูกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดทำเรียงความดังนี้

- 1.1สืบค้นตัวอย่างการนำเอาดนตรีเข้าไปประยุกต์ใช้ในด้านที่กลุ่มของนักเรียนได้รับมอบหมา ย จากแหล่งออนไลน์ พร้อมอธิบายว่าเป็นการประยุกต์ใช้ดนตรีในด้านใด และเกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง

1.2 สืบค้นแนวทางในการส่งเสริมอนุรักษ์ดนตรี

แล้วระดมสมองคิดแนวทางการนำดนตรีไปประยุกต์ใช้และอนุรักษ์ดนตรีในรูปแบบของกลุ่มตนเอง

ขั้นที่ 3 วางแผนและวิเคราะห์โครงการ

1. ให้นักเรียนวางแผนเพื่อค้นคว้าหาข้อมูลเรื่องการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี
2. นักเรียนแจกแจงหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ลงมือปฏิบัติหรือแก้ปัญหา

1. ให้นักลงมือจัดทำเรียงความสรุปการศึกษาการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

ขั้นที่ 5 การประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน

1. ครูคอยสังเกตและประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน รวมถึงให้ข้อเสนอแนะกับนักเรียนทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 6 สรุป รายงานผล และเสนอผลงาน

1. นักเรียนนำเสนอผลงานเรียงความสรุปการศึกษาการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม
2. ครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำใบงานที่ 9.2 เรื่อง การประยุกต์ใช้ดนตรี 2 ในหนังสือเสริมฝึกประสบการณ์ ดนตรี 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
ให้นักเรียนนำเอาความรู้ที่ได้จากการเขียนเรียงความและการฟังการนำเสนอมาเขียนคำตอบให้ได้มากที่สุด กำหนดส่งท้ายชั่วโมงเรียน
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในบทเรียนเรื่อง “การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี” ว่านักเรียนได้เรียนรู้การนำดนตรีไปประยุกต์ใช้อย่างไรและมีวิธีการหรือแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีในแนวทางของกลุ่มตนเองอย่างไรโดยนักเรียนสามารถอิงคำตอบที่เขียนไว้ในใบงานได้

กระบวนการวัดและประเมินผลการวัด

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	1. นำเสนอเรื่อง การประยุกต์ใช้และการอนุรักษ์ดนตรี	1. แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	1. ประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	1. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ทักษะ/กระบวนการ (P)	2. ใบงานที่ 9.2 เรื่อง การประยุกต์ใช้ดนตรี ๒	2. แบบประเมินใบงาน	2. ประเมินใบงาน	2. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	1.เรียงความสรุปการศึกษา การส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี	1. แบบประเมินผลงาน	1. ประเมินผลงาน	1. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
	2. ค้นคว้าหาข้อมูลเรื่องการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี	2. แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	2. ประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม	2. ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	นักเรียนสามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้	แบบสังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

กลุ่มที่.....เรื่อง.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม	หมายเหตุ
	5	4	3	2	1		
1. มีความพร้อมในการนำเสนอ							
2. ความถูกต้องของข้อมูล เนื้อหาสาระ							
3. การใช้ภาษาในการสื่อสาร							
คะแนนรวม							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1.มีความพร้อมใน การนำเสนอ	สมาชิกทุกคน ในกลุ่มมีส่วน ร่วมในการนำ เสนอมีความ พร้อม ในการนำเสนอ มีความน่าสน ใจในการนำ เสนอ	สมาชิกทุกคนใน กลุ่มมีส่วนร่วม ในการนำเสนอ มีความพร้อมใน การนำเสนอ ขาดความมั่นใจใ นการนำเสนอ	มีความพร้อมใน การนำเสนอแต่ บางช่วง สมาชิกบางคนไม่ มีส่วนร่วมและขาด ความมั่นใจใน การนำเสนอ	สมาชิกในกลุ่ม ขาดความ พร้อมในการ นำเสนอ ขาดความม ั่นใจในการนำ เสนอ	สมาชิกไม่มี ความพร้อมในการนำ เสนอและไม่มีความมั่นใจ ในการนำเสนอ
2.ความถูกต้องของข้ อมูล เนื้อหาสาระ	อธิบายเนื้อหา สาระได้ถูกต้อง ครบถ้วน ละเอียดชัดเจน	อธิบายเนื้อหาสร ระได้ถูกต้องคร บถ้วนและ ชัดเจน	อธิบายเนื้อหาสาร ะส่วนมากได้ถูก ต้อง	อธิบายเนื้อหา สาระได้ถูกต้อง เพียงบางส่วน	อธิบายเนื้อหาสาระได้ เพียงเล็กน้อยไม่ครบถ้วน
3.การใช้ภาษาในการ สื่อสาร	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความหมาย ได้ชัดเจน ชัดถ้อยชัดคำ น้ำเสียงน่าสน ใจ	ใช้ภาษาที่เข้าใจ ง่ายสื่อความ หมายได้ชัดเจน ชัดถ้อยชัดคำ	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้	ใช้ภาษาที่เข้าใจยาก แต่สามารถสื่อ ความหมายได้	ใช้ภาษาที่เข้าใจยาก ไม่สามารถสื่อความหมายได้

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
12-13	ดี
10-11	ปานกลาง
8-9	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ควรปรับปรุง

แบบประเมินใบงาน

กลุ่มที่.....เรื่อง.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน					รวม
		5	4	3	2	1	
1	ความถูกต้อง						
2	ความตรงต่อเวลา						
	รวม						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสสุข)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินใบงาน

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1.ความถูกต้อง ของเนื้อหา	จับคู่ข้อความถูกต้องถูกต้องระหว่าง 9-10 ข้อ	จับคู่ข้อความถูกต้องถูกต้องระหว่าง 7-8 ข้อ	จับคู่ข้อความถูกต้องถูกต้องระหว่าง 5-6ข้อ	จับคู่ข้อความถูกต้องถูกต้องระหว่าง 3-4 ข้อ	จับคู่ข้อความถูกต้องถูกต้องระหว่าง 0-2 ข้อ
2.ความตรงต่อ เวลา	ส่งงานภายในระยะเวลาที่กำหนด	ส่งงานช้ากว่ากำหนด 1 วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนด 2 วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนด 3 วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนดเกิน 4 วันขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10	ดีมาก
7-8	ดี
5-6	ปานกลาง
3-4	พอใช้
ต่ำกว่า 2	ควรปรับปรุง

แบบประเมินผลงาน

กลุ่มที่.....เรื่อง.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน					รวม
		5	4	3	2	1	
1	รูปแบบของผลงาน						
2	ความถูกต้องของข้อมูล เนื้อหาสาระ						
3	ความตรงต่อเวลา						
	รวม						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินผลงาน

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ				
	ดีมาก (5)	ดี (4)	ปานกลาง (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. รูปแบบของผลงาน	- รูปแบบของโครงงานถูกต้องตามที่กำหนด การดำเนินปฏิบัติ- โครงงานดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ แบบแผน - โครงงานสามารถลงมือปฏิบัติได้จริง และมีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ดนตรีได้เป็นอย่างดี	- รูปแบบของงานถูกต้องตามที่กำหนด การดำเนินปฏิบัติ- โครงงานมีการดำเนินการค่อนข้างเป็นระเบียบแบบแผน - โครงงานสามารถลงมือปฏิบัติได้จริง โครงงานสามารถลงมือปฏิบัติได้จริงและมีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ดนตรีได้	- รูปแบบของโครงงานถูกต้องตามกำหนด - โครงงานมีการดำเนินการค่อนข้างเป็นระเบียบแบบแผน - โครงงานสามารถลงมือปฏิบัติได้จริงและค่อนข้างมีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ดนตรี	- รูปแบบของโครงงานค่อนข้างถูกต้องตามที่กำหนด - โครงงานมีการดำเนินการค่อนข้างเป็นระเบียบแบบแผน - โครงงานสามารถลงมือปฏิบัติได้แต่ไม่ทั้งหมดและค่อนข้างมีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ดนตรี	- รูปแบบของโครงงานไม่ถูกต้องตามที่กำหนด - โครงการดำเนินการโดยไม่มีแบบแผน - โครงงานไม่สามารถลงมือปฏิบัติได้จริง
2. ความถูกต้องของข้อมูล เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน ละเอียดชัดเจน และมีการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากบทเรียน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน ละเอียดชัดเจน	เนื้อหาสาระส่วนมากถูกต้อง	เนื้อหาสาระถูกต้องเพียงบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้อง
3. ความตรงต่อเวลา	ส่งงานภายในระยะเวลาที่กำหนด	ส่งงานช้ากว่ากำหนด 1 วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนด 2 วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนด 3 วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนดเกิน 4 วันขึ้นไป

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
12-13	ดี
10-11	ปานกลาง
8-9	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่.....เรื่อง.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม
		4	3	2	1	
1	คณะทำงาน					
2	ความรับผิดชอบต่อหน้าที่					
3	ขั้นตอนทำงาน					
4	เวลาและคุณภาพงาน					
5	ความร่วมมือในการทำงาน					
	รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายสิทธิโชค ขอสุข)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. คณะทำงาน	มีประธานเลขานุการ ผู้นำเสนอ ผู้ร่วมงาน	ขาดองค์ประกอบ 1 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 2 อย่าง	ขาดองค์ประกอบ 3 อย่างขึ้นไป
2. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ทุกคนมีหน้าที่และความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของ ตนเอง	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่รับ ผิดชอบ 1 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่รับ ผิดชอบ 2 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่รับ ผิดชอบ 3 ขึ้นไป
3. ขั้นตอนการท างาน	- คัดเลือกและเตรียมข้อ มูล ได้เหมาะสม - มีการวางแผนการท างาน - มีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ - มีการปฏิบัติตามแผนแ ละพัฒนางาน	ขาด 1 ขั้นตอนหรือ ไม่ชัดเจน	ขาด 2 ขั้นตอนหรือไม่ชัดเจน	ขาดมากกว่า 3 ขั้นตอนขึ้นไป
4. เวลาและคุณภาพงาน	เสร็จก่อนกำหนดและงาน มีคุณภาพ	เสร็จตามกำหนดแล ะงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนดแ ะงานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนดแ ะงานไม่มีคุณภาพ
5. ความร่วมมือใน การทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วมและให้ค วามร่วมมืออย่างเต็มที่	80%ของกลุ่มมีส่วน ร่วมและให้ความร่ว มมือ	60%ของกลุ่มมีส่วน ร่วมและให้ความร่ว มมือ	40%ของกลุ่มมีส่วน ร่วมและให้ความร่ว มมือ

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18-20	ดีมาก
15-17	ดี
11-14	พอใช้
ต่ำกว่า 11	ควรปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านเจตคติ

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่.....

รายวิชา..... รหัสวิชา..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	ผ่าน (1)	ไม่ผ่าน (0)
สามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน				

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	ผ่าน (1)	ไม่ผ่าน (0)
นักเรียนสามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างผลงาน	นักเรียนสามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้ ร้อยละ 80 ขึ้นไปของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ	นักเรียนสามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้ ร้อยละ 60-79 ขึ้นไปของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ	นักเรียนสามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้ ร้อยละ 40-59 ขึ้นไปของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ	นักเรียนสามารถสร้างคุณค่าให้กับเรื่องที่ได้เรียนรู้และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้ ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายสิทธิโชค ขอสุข)
...../...../.....

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางวชิราภรณ์ เฉลิมแสน)

...../...../.....

ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

...../...../.....

ความคิดเห็นของผู้บริหารทรสารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

